

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17) i člana 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/03), Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine dostavlja

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU

I UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo odbrane BiH) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Shodno definiranim nadležnostima, donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva odbrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane nadležnosti, način rukovođenja i sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu odbrane BiH.

Težište rada Ministarstva odbrane BiH u 2021. godini bilo je usmjereno na realizaciju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva odbrane BiH, kao organa uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti saradnje i ispunjavanje obaveza MO i OSBiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.
- Aktivnosti na provođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja i širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažovanje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije.

Aktivnosti Ministarstva odbrane BiH su realizirane u saradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu podršku NATO štaba u Sarajevu i EUFOR-a.

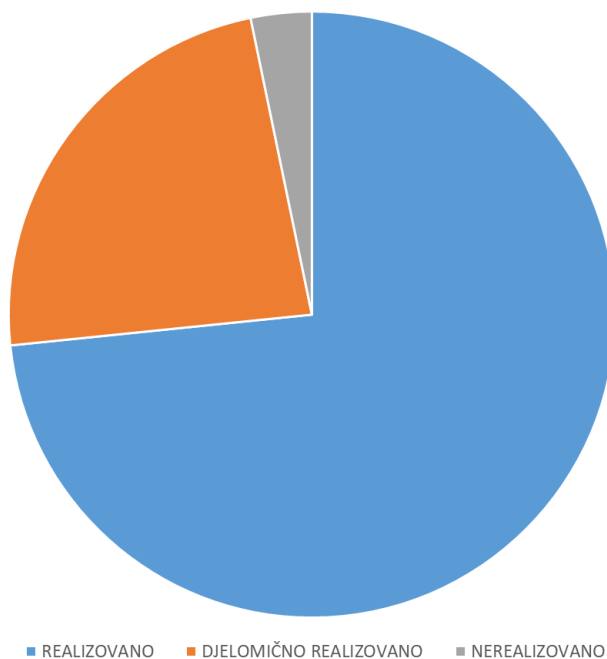
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva odbrane BiH za 2021. godinu

Programom rada Ministarstva odbrane BiH za 2021. godinu utvrđeno je 154 aktivnosti koje su svrstane u 19 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realizacija aktivnosti ilustrirana je u tabeli i dijagramu koji slijede:

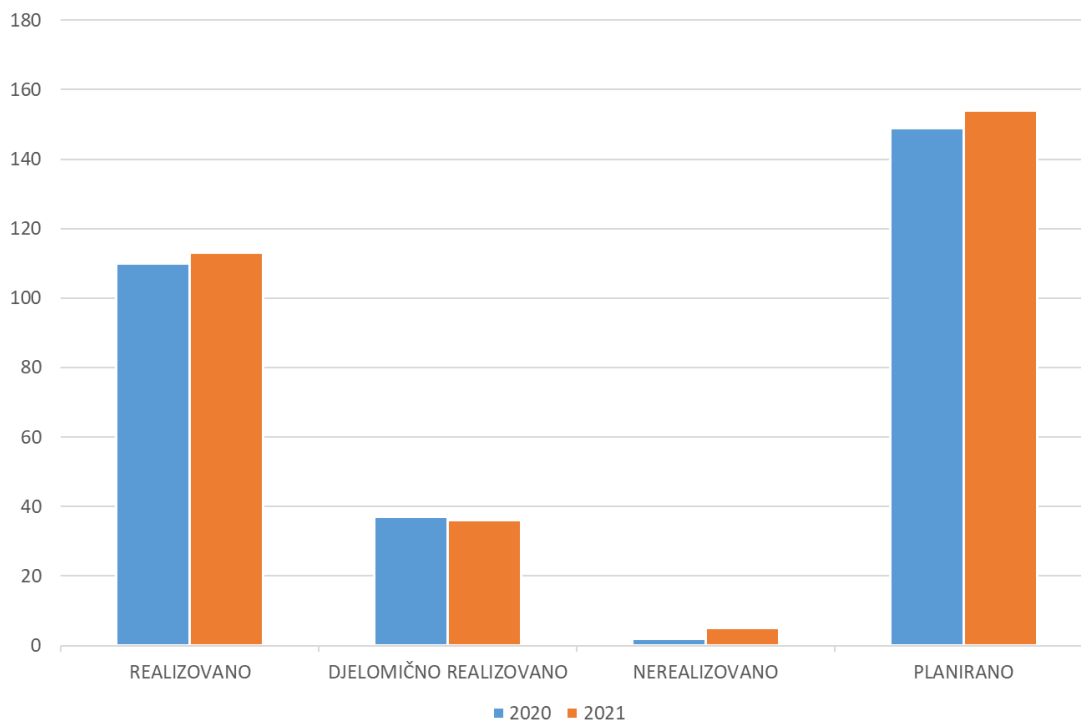
PREGLED REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU			
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELIMIČNO	NEREALIZIRANO
154	113	36	5

Tabela 1: Pregled realizacije programskih aktivnosti

Dijagram 1: Realizacija programskih aktivnosti

Stepen realizacije programa rada u 2021. godini je 73,37 %, što je za 0,45 % niže u odnosu na 2020. godinu, u kojoj je stepen realizacije iznosio 73,82 %. Programske aktivnosti Ministarstva odbrane BiH u 2021.godini realizovane su u skladu sa realnim mogućnostima finansijske podrške istih iz razloga ne usvajanja Zakona o budžetu institucija BiH za 2021.godinu, pa je funkcionisanje egzistiralo po osnovu Odluka o privremenom finansiranju donesenih od strane Vijeća ministara BiH. Pojava i širenje pandemije uzrokovane virusom COVID-19, te ograničenja koja su nastala usljed iste su takođe uticala na procenat realizacije programskih aktivnosti. U sljedećem dijagramu ilustrirana je uporedba realizacije programskih aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Uporedni prikaz realizacije programa rada

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu odbrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu odbrane BiH, tokom 2021. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva odbrane BiH. U sklopu ovih aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz nadležnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi Ministru i zamjenicima ministra, o realizaciji konkretnih obaveza, zadataka i aktivnosti iz zakonske nadležnosti.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva odbrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva odbrane BiH u 2021. godini je održao dvije sjednice. Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organizaciju i funkcioniranje institucija odbrane BiH, kao što su:

- Stanje u OS BiH;
- Razmatranje i usvajanje dokumenata u sistemu odbrane;
- Planovi potreba i nabavke i njihova realizacija;
- Razmatranje informacije o aspektima privremenog finansiranja uključujući i projekciju finansijskog poslovanja za 2021.godine;
- Izvještaj o aktivnostima i rezultatima MO i OS BiH u procesu sprečavanja i borbe protiv širenja korona virusa (COVID-19);
- Implementacija i realizacija ugovora za nabavku MTS-a;
- Programi, planovi i izvještaji o radu MO BiH;
- Realizacija nalaza Ureda za reviziju i druga važna pitanja u sistemu odbrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva odbrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva odbrane, kojima predsjedava sekretar ministarstva, uz participaciju pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog štaba za resurse, važan su sadržaj u ostvarivanju nadležnosti Ministarstva odbrane. U toku 2021. godine, održano je 2 sastanaka koordinacije na kojima su se prioritetno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u vezi:

- Usaglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realizacije programskih aktivnosti;
- Realizacije obaveza Ministarstva odbrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Aktuelna pitanja u vezi situacije uzrokovane Korona virusom (COVID-19)
- Analize realizacije obaveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih jedinica radi međusobne koordinacije.
- Razmatranje prijedloga za dodjelu stimulativnih mjera povodom dana OS BiH

Uslijed situacije sa privremenim finansiranjem radi praćenja svih troškova uspostavljen je poseban Tim za praćenje u reduciranoj formi u odnosu na broj učesnika na sastancima koordinacije. Tim je održao 13 radnih sastanaka uz konstantnu i kontinuiranu komunikaciju sa ciljem praćenja realizacije plana nabavke, izdavanja narudžbenica, plaćanja na svakodnevnoj osnovi. Takvim pristupom omogućeno je, u izuzetno limitiranom finansijskom okviru, izvršavanje programskih aktivnosti Ministarstva odbrane BiH.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tokom 2021. godine nastavljena je realizacija planova prve faze implementacije dokumenata „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH 2017. - 2027.“ Pored konceptualnog, Ministarstvo odbrane BiH je tokom 2021. godine pažnju posvetilo sistemskom okviru za efikasno funkcioniranje institucija odbrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o prijemu u vojnu službu;

- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika za ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu;
- Plan implementacije borbe protiv korupcije u MO i OS BiH i izvještaja o realizaciji plana MO BiH iz ove oblasti;
- Smjernice za odbrambeno planiranje za 2022-2026. godinu;
- Izvještaj o implementaciji „Pregled odbrane“ za nivo VM BiH;
- Izvještaj o implementaciji dokumenta „Program reformi BiH“ za Predsjedništvo BiH i samoprocjeni implementacije ovog dokumenta za nivo VM BiH;
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima dobivenih putem nabavki u MO i OS BiH;
- Izrada dopuna sljedećih dokumenata radi usklađivanja istih sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH (“Službeni glasnik BiH”, br. 16/03 i 102/09), Zakonom o zabrani diskriminacije (“Službeni glasnik BiH”, br. 59/09 i 66/16) u pogledu osiguranja rodne jednakosti, istih mogućnosti, spriječavanja diskriminacije i upotrebe rodno osjetljivog jezika:
  - Politika vojne pomoći civilnim organima,
  - Politika izdavačke djelatnosti u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH,
  - Uputstvo o uslovima i načinu odobravanja zvaničnih putovanja u inostranstvo visokih funkcionera i oficira iz Ministarstva odbrane BiH i Oružanih snaga BiH, izvještavanju o zvaničnim putovanjima, pozivanju i prijemu posjeta iz inostranstva u Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH,
  - Smjernice za profesionalan odnos pripadnika Ministarstva odbrane BiH i Oružanih snaga BiH u obavljanju poslova i zadataka.

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konsultacija:

- Politika ispunjavanja međunarodnih obaveza MO BiH u oblasti kontrole naoružanja;
- Politika kontrole kvaliteta;
- Politika logistike;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o vojnim letaćima i letачkoj službi;
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH;
- Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju u MO i OS BiH
- Pravilnik o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova na lokacijama MO i OS BiH;
- Pravilnik o planiranju i uređenju prostora izgradnji i rekonstrukciji objekata i infrastrukture;
- Uputstvo o održavanju termoelektričnih postrojenja;
- Uputstvo o održavanju objekata i infrastrukture;
- Uputstvo o procedurama stvaranja obaveza, evidentiranja izvještavanja o stvorenim i izvršenim obavezama i potraživanjima u MO i OS BiH;
- Uputstvo o primjeni Šifrnika ciljeva, programa, projekata i aktivnosti u svrhu programiranja i planiranja rada u MO i OS BiH

4. Implementacija dokumenta „Programa reformi Bosne i Hercegovine“

Odlukom Ministra odbrane BiH formiran je Tim za implementaciju dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ sa zadatkom da izvrši analiza dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“, izradi Plan implementacije dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ za nivo MO BiH i OS BiH, te praćenje realizacije aktivnosti i zadataka predviđenih pomenutim planom.

Krajem marta ove godine, Ministarstvo odbrane BiH je dostavilo prijedlog aktivnosti za Program reformi BiH 2021. U aprilu ove godine Komisija za saradnju sa NATO Vijeća ministara BiH je izradila Programa reformi BiH 2021 koji je dostavljen Vijeću ministara BiH. Program reformi BiH 2021 nažalost još nije bio predmetom diskusije Vijeća, te samim tim nije niti usvojen, što za posljedicu ima da isti nije upućen prema nadležnim instancama u Glavni štab NATO Brisel, čime je značajno usporen kontinuitet intenzivne saradnje sa NATO.

Prema novopredloženom Programu reformi BiH 2021, Ministarstvo odbrane je direktno zaduženo za 69 aktivnosti a za 16 njih sarađujemo sa drugim institucijama Države Bosne i Hercegovine.

U avgustu ove godine iz Sjedišta NATO Štaba iz Brisela, je upućen odgovor, a koji se odnosi na samoprocjenu Programa reformi BiH 2020. Iz sadržaja istog se mogu vidjeti pozitivne impresije nadležnih instanci iz sjedišta Alijanse, te podrška Bosni i Hercegovini i ohrabrenje za nastavak reformi.

Iako formalno nije usvojen, krajem decembra 2021 godine MO BiH je uradilo internu samoprocjenu dokumenta Program reformi reformi Bosne i Hercegovine 2021 gdje je evidentiran status realizacije aktivnosti iz Programa po sljedećem:

- U toku – 36
- Realizirano – 22
- Kontinuirano se provodi – 9
- Nije realizirano – 2

Ministar odbrane je krajem jula 2021. godine održao sastanak sa Generalnim sekretarom NATO i komitetom zamjenika šefova misija (NATO DPRC), čime je nastavljen politički dijalog o realizaciji Programa reformi BiH.

Predstavnici MO BiH (dva zamjenika ministra, sekretar ministarstva i dva oficira iz sektora za međunarodnu saradnju) su aktivno učestvovali u radu Komisije za saradnju sa NATO. Komisija je tokom izvještajnog perioda održala tri sjednice. Sve sjednice održane u skladu sa Poslovnikom o radu Komisije, odnosno uz postignut potreban kvorum - prisustvo većine članova, a sve odluke donesene su jednoglasno.

5. Aktivnosti u oblasti saradnje sa drugim organima u Bosni i Hercegovini

Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, u toku 2021. godine, se ogledaju kroz naredne sadržaje.

5.1. Podrška i pomoć civilnim organima

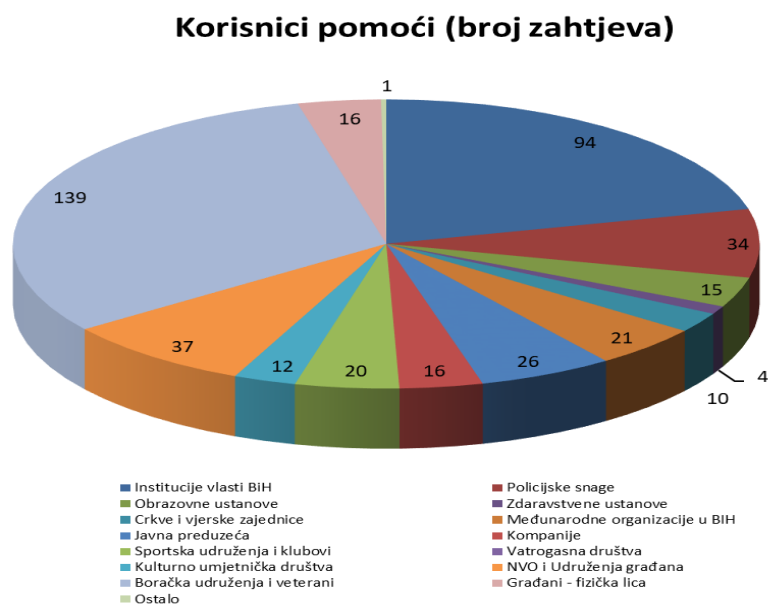
Tokom 2021. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim organima na teritoriji BiH, kroz:

- Aktivnosti na provođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažovanje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim organima u sprečavanju širenja pandemije;
- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nesrećama;
- Koordinaciju aktivnosti civilno-vojne saradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno 445 aktivnosti pružanja pomoći civilnim organima u BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Podrška ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Saradnja sa predstavnicima međunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država u pogledu podrške njihovim aktivnostima;
- Saradnja sa predstavnicima NATO-a u BiH i predstavnicima zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim organima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavanje MEDEVAC sposobnosti i realiziranje konkretnih aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Ostalu pomoć civilnim organima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu saradnju (udruženja građana, sportska društva itd.).

Pregled realizacije zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

RB	NAZIV	BROJ ZAHTJEVA AKTIVNOSTI	ODOBRENO	NIJE ODOBRENO
1	3	4	5	6
1.	Institucije vlasti BiH	120	94	26
2.	Polijske snage	37	34	3
3.	Obrazovne ustanove	17	15	2
4.	Zdravstvene ustanove	9	4	5
5.	Crkve i vjerske zajednice	12	10	2
6.	Međunarodne organizacije u BiH	21	21	
7.	Javna preduzeća	30	26	4
8.	Kompanije	16	16	
9.	Sportska udruženja i klubovi	35	20	15
10.	Kulturno umjetnička društva	14	12	2
11.	NVO i Udruženja građana	41	37	4
12.	Boračka udruženja i veterani	141	139	2
13.	Građani - fizička lica	18	16	2
14.	Ostalo	1	1	
UKUPNO		512	445	67

Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje

Dijagram 3: Pregled korisnika pomoći

5.2. Pomoć u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće

Aktivnosti i obim angažmana resursa OS BiH u pružanju pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća tokom 2021. godine, prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R B	AKTIVNOST	OPĆINA	VREMENSKI PERIOD	ANGAŽIRANI PERSONAL	ANGAŽIRANA MTS (KOMADA)	P/G (LITARA)
1.	Pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća	Travnik-rejon Ovčarevo (gašenje požara)	2021.godine	Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	280 (GM-1)
2.		Jablanica (gašenje požara)		Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	530 (GM-1)
3.		Kupres (gašenje požara)		Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	590 (GM-1)
4.		Mostar (vježba „NICS“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter CA-342 - cisterna za gorivo	920 (GM-1) 15 (D-2)
5.		Mostar (vježba „NICS“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	2260 (GM-1) 30 (D-2)
6.		Srebrenica (podrška manifestacije Marš mira 2021“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter UH1H 1 - cisterna za gorivo	1134 (GM-1) 10 (D-2)
UKUPNO						5462 (GM-1) 55 (D-2)

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH, a po zahtjevu civilnih struktura vlasti u 2021. godini angažovana su MTS-a na pomoći civilnim vlastima u borbi protiv pandemije uzrokovane virusom (COVID-19) i to:

- Livno – 4 stambena kontejnera;
- Goražde – 1 stambeni kontejner;
- Mostar – 1 stambeni kontejner i
- Orašje – 16 vojničkih kreveta.

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH, a po zahtjevu civilnih struktura vlasti u 2021. godini angažovana su MTS-a na pomoći civilnim vlastima u rješavanju problema migrantske krize na području Unsko-Sanskog kantona i to:

- Šator – 11 komada (65 polja) i
- Krevet vojnički – 496 komada.

Tokom 2021. godine, kroz različite aktivnosti angažovani su helikopteri za potrebe pružanje vojne pomoći civilnim organima, te je za ove potrebe ukupno realizovano **24,1 sat naleta**.

- Izvršena 3 operacije MEZP (medicinska evakuacija zračnim putem) civilnih lica sa ukupno ostvarenim **3,5 sati naleta**.

- Pored evakuacija vršena su i MEDEVAC dežurstva (pripravnosti) za potrebe drugih jedinica OS BiH (brTP, FUCZ na poslovima deminiranja).
- Gašenje požara u rejonima Opština: Travnik, Jablanica, Kupres sa ukupno ostvarenih **4,9 sati naleta**, te ukupno 8 izbačenih vedara vode (oko 4000 litara vode).

5.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tokom 2021. godine, OS BiH su deminirale površinu od 2.249.733 m² ili 71,65% od planirane 3.139.841 m².

Pregled realizacije plana deminiranja za 2021. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih šest godina, prikazani su u tabelama koje slijede:

DEMINIRANE POVRŠINE U 2021. GODINI		
PLANIRANO (m ²)	REALIZIRANO (m ²)	PROCENAT (%)
3 139 841	2 249 733	71,65

Tabela 4: Realizacija plana deminiranja

PERSONALNI RESURSI			MATERIJALNI RESURSI		
Manuelna deminerska odjeljenja	Mašinska odjeljenja	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Mašine za standardno uznemiravanje zemljišta	Mašine za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
32	4	8	3	1	18

Tabela 5: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Rezultati u m ²	2 839 491	2 512 048	3 147 747	2 951 072	3 220 504	2 481 847	2 249 733

Tabela 6: Uporedni pregled realizacije deminiranja

Tokom 2021. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Podrška realizaciji plana uništavanja MiMES, koje provodi firma „Tetra Tech“, metodom otvorene detonacije i spaljivanjem u peći, gdje je angažovano 5 pripadnika čete NUS/dembat;
- Na verifikaciji uništavanja MiMES-a, koju provode posebno oformljeni timovi za verifikaciju metoda otvorena detonacija i spljivanje bila su angažovana 4 pripadnika čete NUS/dembat.
- U prvih 11 mjeseci tekuće godine ukupno je uništeno 84,5 tona MiMES-a. Uništavanje predmetnih sredstava provodi firma “Tetra Tech” uz podršku gore pomenutih timova čete NUS/dembat.
- Angažovanje NUS timova u podršci realizacije kvalifikacijskih bojevih gađanja 4., 5. i 6. pbr kroz vježbe SEL 2 ocjenjivanja. Tokom aktivnosti KBG uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje.
- Angažovanje NUS timova na uklanjanju pronađenog NUS-a na vojnim lokacijama.
- Provođenje realizacije uništavanja eksplozivnih sredstava na osnovu Naredbe suda BiH i Odluke MO BiH angažovanjem NUS timova.
- Učestvovanje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaborisanih elemenata u “TROM” Doboj i “PRETIS” Vogošća.

5.4. Pomoć u inženjerskim radovima

Tokom 2021. godine pružena je pomoć civilnim strukturama u inženjerskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na sljedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je učestvovala inženjerija OS BiH i ostvareni učinci:

R B	NAZIV PROJEKTA	OSTVARENI UČINCI					
		m	km	ms	p/g	Broj lica	Broj dana
1.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Dobretići	10 950	5810	257,5	7460	7	19
2.	Iskop platoa za izgradnju crkve na prostoru grada Goražda		2374	57	57	5	5
3.	Uređenje prilaznog puta do kampa „Lipa“, USK	6400	31951	357,6	15759	12	16
UKUPNO		17 350	40 135	672,1	23 276	24	40

Tabela 7: Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti

5.5. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realizacija aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2021. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Učešće u radu sljedećih tijela:
  - a) Komiteta za upravljanje zračnim saobraćajem – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
  - b) Radne Grupe civilno-vojne saradnje i STS-a,
  - c) Izradi dokumenta BH LSSIP 2021,
  - d) Procedura najave i registrovanja zračnih zona za potrebe Oružanih snaga BiH.
- Aktivno učešće u radu EUROCONTROL radnih tijela kroz:
  - Učešće u radu sa EUROCONTROL-om,
  - Učešće u Vojnom odboru za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB),
  - Učešće u Civilno-vojnom stalnom komitetu (Civil Military Committee - CMIC).
- Pored navedenog učestvovalo se u radu Komiteta za civilno vojnu saradnju (JCMACC) FAB CE Council (FCC).
- Aktivno učešće u radu NATO tijela:
  - a) Komiteta za raketnu i protivzračnu odbranu (Air and Missile Defense Committee – AMDC);
  - b) Komiteta za upravljanje zračnim saobraćajem – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
  - c) Koordinacijske grupe za sigurnost upravljanja zračnim saobraćajem (NATO EUROCONTROL SECURITY COORDINATION GROUP – NEASCOG);
  - d) Koordinacijske grupe civilno-vojne saradnje Funkcionalnog bloka Centralne Evrope.
- U potpunosti je realizirana aktivnost koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima upravljanja zračnim prostorom i kontrolom leta za 2021. godinu;
- U potpunosti su usaglašene procedure opasnih i rezervisanih zona za potrebe OS BiH;
- Aktivno učešće na sastancima Radne grupe za koordinaciju sa BHDCA iz oblasti civilno-vojne suradnje u upravljanju i zaštiti zračnog prostora i Službe traganja i spašavanja (STS) zrakoplovima OS BiH za potrebe BHDCA;
- Implementacija zajedničkih strateških projekata MO BiH i BHANSA, a koji se odnose na sljedeće projekte:

- a) Izgradnjom mreže mikrovalnih linkova koja omogućuje MO BiH korištenje značajnog dijela rezervnog prijenosnog kapaciteta u vidu EI i Ethernet sučelja.
- b) Izgradnja radarskih i multilateracijskih stanica (kako primarni, tako i sekundarni) na lokacijama Pločno (Čvrsnica) i Opaljenik (Vlašić), te davanje na raspolaganje radarskih podatke od interesa („radarsku sliku“) za OS BiH,
- c) Povećanje područja pokrivanja VHF/UHF signalom na manjim visinama, na kojima lete zrakoplovi iz sastava OS BiH.

6. Međunarodna saradnja

Ministarstvo obrane BiH je kontinuirano provodilo aktivnosti na pridobijanju podrške od zemlja članica NATO, te NATO HQ Brisel i Sarajevo za nastavak reformskog procesa i realizaciju aktivnosti u kontekstu ispunjavanja obaveza MO i OSBiH prema dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje, tokom 2021. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

6.1. Aktivnosti saradnje sa NATO-om

Aktivnosti saradnje sa NATO-om, tokom 2021. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike saradnje.

6.1.1. Praćenje implementacije obaveza u okviru procesa planiranja i revizije

Zbog pandemije izazvane virusom COVID 19, te nemogućnosti realizacije posjete predstavnika Glavnog štaba NATO u BiH, održavana je video konferencije sa predstavnicima NATO oko usaglašavanja novog seta Partnerskih ciljeva za Bosnu i Hercegovinu koja je ralizirana u periodu od 30.03. do 01.04.2021. godine.

Obzirom da je Konferencija realizirana putem video linka, a sami sastanak je realiziran sa više lokacija istom je tako moglo prisistvovati više učesnika sa različitih lokacija, uključujući i 5 Pomoćnika Generalnog sekretara NATO za operacije, koji se obratio učesnicima u završnom dijelu konferencije.

Otvoren je i novi cilj koji nosi naziv „Unapređenje infrastrukture i dostizanje NATO standarda“ za čiju bi implementaciju je odgovorno MO BiH. Takođe, usvojen je i novi, međuresorni partnerski cilj „Upravljanje krizama“ za čiju implementaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti BiH.

Dalji nastavak razgovora, i utvrđivanje novog seta Partnerskih ciljeva 2021 sa predstavnicima država članica NATO-a u formatu „30+1“ i 16 partnera, održan je 25. juna 2021. godine, također u on-line formatu. Sastankom je predfsjedavao pomoćnik Generalnog sekretara NATO za operacije gospodion Jonathan Parish. Na ovom sastanku je usaglašeno 35 partnerskih ciljeva za BiH. Za implemetaciju 34 partnerska cilja odgovorno je Ministarstvo odbrane a za preostali 1 nadležno je Ministarstvo sigurnsoti BiH.

Navedeni revidirani dokument se nalazio u proceduri „šutnje“, nakon čega je odobren 27. jula 2021.godine od strane Sjevernoatlantskog Vijeća (NAC) i dostavljen BiH na daljnju implementaciju. U novom paketu „PC 2021“, Bosna i Hercegovina ima ukupno 35 PC, od čega je 34 u MO BIH a jedan kako je ranije navedeno u nadležnosti MS BiH.

Implementacija navedenih partnerskih ciljeva predstavlja platformu za nastavak procesa razvoja vojnih kapaciteta i poboljšanja elemenata interoperabilnosti OS BiH kao zemlje članice Partnerstva za mir (PfP), kao i dostizanja potrebnog nivoa interoperabilnosti sa snagama NATO-a, te stalnog usvajanja NATO standarda dizajniranih kroz prihvaćene partnerske ciljeve MO i OS BiH.

Nivo implementacije PC u ovoj godini je na zadovoljavajućem nivou obzirom na situaciju vezanu za pandemiju COVID-19. Takođe svi ključni sadržaji iz PARP ciklusa su se

implementirali kroz održavanje redovnih događaja i aktivnosti koje proizilaze iz obaveza OS BiH u okviru Pfp saradnje BiH-NATO, a u skladu sa poštivanjem epidemioloških mjera u cilju sprečavanja širenja virusa COVID-19.

Naredna važna aktivnost u okviru PARP ciklusa trebala bi biti izrada novog PARP upitnika za BiH, koji bi prema usvojenoj dinamici trebao biti realizovan do kraja mjeseca juna 2022. godine.

U Procesu planiranja i revizije (PARP) odnosno Konceptu ocenjivanja operativnih sposobnosti (OCC E&F) trenutno su OS BiH deklarirale tri pešadijske čete, logističku četvu, vod za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava (EOD), vod vojne policije (VP), vod veze, vod inženjerije, artiljerijsku bateriju (-), te specijalizovane timove CIMIC i HUMINT.

6.1.2. Program saradnje sa NATO-om

Finalna lista aktivnosti saradnje u 2021. godini sastojala se od 181 događaja.

U NATO školi Oberammergau za 2021. godinu odobreno je 84 događaja, u NATO akademiji za komunikacije i informacije odobrena su 23 događaja, u Centrima za trening i edukaciju (PTEC), centrima izvrsnosti (COE) ukupno 9, s tim da je upućen dodatni zahtjev koji greškom nije odobren tijekom procesa odabira mjesta krajem septembra, te je naknadno odobreno još 19 događaja.

U skladu s trenutnom situacijom, neki događaji u NS Oberammergau su realizirani putem „učenja na daljinu“ (10), a neki kao rezidentni (13). Također, većina događaja iz ostalih škola je ponuđena u vidu „učenja na daljinu“, osim NDC koledža u Rimu koji nudi mogućnost sudjelovanja na rezidentnim kursevima uz ispunjavanje određenih epidemioloških uvjeta.

Tokom 2021. godine, pripadnici OS BiH su učestvovali na devet međunarodnih vojnih vježbi:

RB	NAZIV VJEŽBE	SADRŽAJ/CILJ VJEŽBE	NAPOMENA
1.	COMBINED RESOLVE XVII	Program USAREUR, Domaćin Savezna Republika Njemačka - Ponuđeno je OS BiH učešće na vježbi sa sledećim jedinicama OPFOR vod (40 učesnika) i odjeljenje VP (do 10 učesnika). Predstavnici USAREUR ponudili su učešće voda ili odjeljenja VP. Troškove učešće na vježbi snosi USAREUR.	Broj učesnika na vježbi 35, broj učesnika na konferenciji 2.
2.	NOBLE BONUS 21	Program Komanda Združenih snaga Napulj, Domaćin Republika Italija Vježba koja se realizuje na inicijativu Komande združenih snaga u Napulju. Cilj vježbe je planiranje i izvođenje operacije iz člana 5 zasnovane na sveobuhvatnom pristupu Fokus je na uključivanju aktera VJTF-a, za koje je potrebna saradnja, koordinacija i dekonflikt. Troškove učešća snosi NATO.	Broj učesnika na vježbi 2.
3.	STEADFAST JACKAL 21	Program Komanda Združenih snaga Napulj, Domaćin Republika Turska/Republika Francuska. STEADFAST JACKAL 21 (STJA 21) je vježba operativno-taktičkog nivoa (CAX/CPX), sponzorisano od strane SHAPE-a, tokom koje će se NATO štabovi uvježbavati i ocenjivati u planiranju i izvođenju manjih združenih operacija.	Broj učesnika na vježbi 2.

4.	IMMEDIATE RESPONSE 21	Program Regionalna inicijativa ABHO, Domaćin Republika Srbija Predsjedništvo BiH je na 8. Redovnoj sjednici Zaključkom broj:01-50-1-290-67/20 od 03.02.2020. godine dalo odobrenje MO BiH i OS BiH da preduzmu sve radnje potrebne za pripremu i realizaciju vježbe „Immediate Response 21“	Broj učesnika na vježbi 550, broj učesnika na konferenciji 6.
5.	PLATINIUM WOLF 21	Program – USEUCOM, Domaćin Republika Srbija Vježbu podržavaju crnomorske rotacione snage (BSRF-14.3) Cilj vježbe je unapređenje saradnje i sigurnosti sa partnerskim nacijama na Kavkazu, Balkanu i Crnomorskom regionu. Težište je na zadacima u okviru operacija podrške miru, sa posebnim fokusom na angažovanju vojne policije. Sve troškove učešća na vježbi snosi USEUCOM.	Broj učesnika na vježbi 36, broj učesnika na konferenciji 2.
6.	SABER JUNCTION 21	Program – USAREUR, Domaćin Savezna Republika Njemačka, Zahtjev USAREUR da učestvujemo na vježbi sa nekom od manjih specijalizovanih jedinica: CIMIC, PSYOPS, CBRN, Aviation, Eletronic Warfare. Najveću potrebu imaju za CIMIC jedinicom. ZŠ OS BiH je predložio učešće ABHO voda (do 30 pripadnika). Ukoliko ne možemo učestvovati sa ABHO jedinicom predložit će se vod Vojne policije. Troškove učešća na vježbi snosi USAREUR.	Broj učesnika na vježbi 10.
7.	ADRIATIC STRIKE 21	Program – BVS, Domaćin Republika Slovenija Vazduhoplovna vježba koja za cilj ima uvježbavanje taktika, tehnika i procedura u međunarodnom okruženju te ima scenarij ratovanja u ruralnom i urbanom okruženju. Troškove učešća na vježbi snosi MO BiH.	Broj učesnika na vježbi 5.
8.	SABER GUARDIAN 21	Program – BMTF, Domaćin Republika Sjeverna Makedonija Planom kolektivne obuke Krizne strukture BMTF-a za 2021. godinu planirano je učešće na vježbi. Troškove učešća na vježbi, do sada, snosile su partnerske zemlje u projektu, Kraljevina Norveška i SAD.	Broj učesnika na vježbi 2.
9.	RAMSTEIN DUST I	Program – Komanda Združenih snaga Napulj, Vježba se realizuje na inicijativu Komande Združenih snaga Napulj. Cilj vježbe je posjedanje položaja Centra za kontrolu zračnog prostora u simuliranoj, odobrenoj NATO operaciji gdje se podrazumijeva kontrola i upravljanje zračnog prostora, aktivnosti PZO jedinica uz omogućavanje prikaza jedinstvene slike zračnog prostora (taktičkog nivoa komandovanja i kontrole).	Broj učesnika na vježbi 2.

Tabela 8: Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama

U skladu sa epidemiološkim uvjetima neke od vježbi su i prolongirane ili otkazane, kao što su:

- Vježba „VIGOROUS WARRIOR 21“ je preplanirana za 2022. godinu.
- Slijedeće vježbe nisu održane:
  1. BALKAN RESPONSE 21,
  2. VJEŽBA IZ FORMATA B9,
  3. JOINT REACTION 21,
  4. WINTER 21,
  5. REGEX 21,
  6. RAMSTEIN DUST II,
  7. Vježba „MANJAČA 21“ (PROLONGIRANA, te je inicirano njeno održavanje tokom 2022. godine)
- Za vježbe koje se održavaju u 2022. godini, a izvršene su određene pripremne aktivnosti u 2021. godine:
  1. VIKING 22,
  2. EFES 22,
  3. NOBLE PARTNER 22,
  4. REGEX 22,

6.1.3. *Projekti u toku*

- a) NATO Program unaprijeđenja edukacije u odbrambenom sektoru DEEP (Defence Education Enhancement Program) za BiH je odobren krajem 2018. godine. NATO DEEP omogućava partnerskim zemljama pomoć NATO akademskih timova u reviziji karijerne i drugih vrsta obuke oružanih snaga, unaprijeđenju sposobnosti instruktorskog kadra, te planova i programa karijernih kurseva podoficirskog i oficirskog kadra, kurseva stranih jezika, koji su kompatibilni sa vojnim školstvom u zemljama članicama NATO-a. Prema Akcionom planu za DEEP, 2021 godine, od planiranih 19 aktivnosti, relaizirano je 15, dok su ostale 4 aktivnosti pomjerene na 2022. godinu (jer su planirane u inostranstvu i odgođene zbog restrikcija putovanja usljed COVID-19).
- b) Donacija Evropske Unije deminerskom bataljonu OS BiH Odlukom Vijeća EU (4.11.2021.) o mjeri pomoći u okviru Evropskog instrumenta mirovne Pomoći (EPF), za podršku izgradnji kapaciteta OS BiH, odobrena je donacija deminerskom bataljonu Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u (u opremi i vozilima) u vrijednosti od 10 miliona Eura. U toku je usaglašavanje administrativnih procedura između MO i OS BiH i relevantnih institucija BiH sa EPF, vezano za nabavku opreme i plan transfera donacije.

6.2. *Učešće u mirovnim misijama*

6.2.1 *Učešće u UN misijama*

a.) Učešće vojnih posmatrača OS BiH

U skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga BiH u organizacijsko - stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), Oružane snage BiH učestvuju sa vojnim posmatračima u navedenoj misiji. Misija vojnih posmatrača OS BiH je nadgledanje i verifikacija povlačenja i demobilizacija snaga. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutno se u misiji nalazi devetnaesta rotacija sa 3 (tri) vojna posmatrača iz sastava OS BiH, od kojih su dva upućena 01.02.2021. godine. Ukupno je do sada 77 (sedamdeset sedam) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

b.) Učešće štabnih oficira OS BiH

U skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu iz sastava Oružanih snaga BiH u Multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj

misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), Oružane snage BiH učestvuju sa štabnim oficirima u navedenoj misiji. Misija oficira OS BiH je obavljanje štabnih dužnosti u sastavu nadležnih komandi i štabova UN-a. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. 3. Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija sa 2 (dva) štabna oficira iz sastava OS BiH a koji su upućeni 23.12.2020.g. i 02.01.2021.godine. Ukupno je do sada 14 (četnaest) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji..

6.2.2. Učešće u NATO vođenim operacijama podrške miru i drugim međunarodnim operacijama

U NATO vođenoj operaciji podrške miru „Odlučna podrška“ u IR Afganistan angažovano je 67 (šesdeset sedam) pripadnika OS BiH: pješadijska jedinica sastava 45 (četdeset pet) pripadnika, grupa od 7 (sedam) štabnih oficira, grupa od 2 (dva) podoficira, EOD tim sa 5 (pet) pripadnika i grupa od 8 (osam) vojnih policajaca.

U NATO misiji „Odlučna podrška“ u Avganistanu BiH je učestvovala od 2014. godine. Zbog odluke Sjevernoatlantskog savjeta NATO o povlačenju trupa iz Avganistana svi pripadnici Oružanih snaga BiH (67) su do kraja juna 2021. godine povučeni iz navedene misije i to:

- grupa od 7 štabnih oficira i 2 podoficira oficira povučeni 04.06.2021. godine,
- pješadijska jedinica za obezbjeđenje snaga od 45 pripadnika i grupa od 8 vojnih policajaca povučeni su 20.06.2021. godine,
- EOD tim od 5 pripadnika je povučen 23.06. 2021. godine.

Ukupno je 790 pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine bilo angažovano u misiji “Odlučna podrška” u IR Avganistan.

Tokom misije pripadnici OS BiH su izvršavali sledeće zadatke:

- unutrašnje obezbjeđenje baze - Komande USFOR RSM u Bagramu,
- operativne, administrativne i druge štabne zadatke i poslove u štabu Komande za obuku, savjetovanje i pomoć – Sjever (TAAC N) u kampu Marmal, Mazar e-Sharif,
- EOD poslove u cilju zaštite snaga TAAC N u okviru Komande za obuku, savjetovanje i pomoć – Sjever (TAAC N) u kampu Marmal, Mazar e-Sharif,
- vojnopolicijske poslove u sklopu jedinice međunarodne vojne policije na vojnom aerodromu Hamid Karzai u Kabulu.

Sve postavljene zadatke, u okviru misije “Odlučna podrška” u IR Avganistan, pripadnici OS BiH su izvršili profesionalno i na vrijeme bez incidenata i ravnopravno učestvovali u misiji sa NATO članicama i partnerima. Tokom izvršenja misije nije bilo ranjenih ili poginulih pripadnika OS BiH, što govori o visokom profesionalizmu i odgovornosti, te sposobnostima pripadnika OS BiH koji su upućivani u navedenu misiju.

6.2.3. Misija obuke Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA).

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 22.04.2021. godine produžen je mandat pripadnicima štabnog osoblja OS BiH u misiji EUTM RCA na obavljanju štabnih dužnosti u Multinacionalnoj komandi misije u gradu Bangui u Centralnoafričkoj Republici. Mandat jedne rotacije pripadnika OS BiH traje šest mjeseci. Prve tri rotacije štabnog osoblja OS BiH su bile sastava 2 (dva) pripadnika. Od četvrte rotacije u misiju se upućuju 3 (tri) pripadnika OS BiH.

Trenutno se u misiji nalazi sedma rotacija štabnog osoblja OS BiH sastava 1 (jedan) oficir i 2 (dva) podoficira koji su upućeni u misiju 21. juna 2021. godine.

U toku su pripreme za upućivanje devete rotacije štabnog osoblja sa tri pripadnika OS BiH. Ukupno je do sada 24 (dvadeset četiri) pripadnika OS BiH angažovano u navedenoj misiji.

Na sljedećoj tabeli je prikazano učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama:

VRSTA MISIJE	UČEŠĆE
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)	3

Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)		2
Operacija «Odlučna podrška» Afganistan	Pješadijska jedinica	45
	Štabni oficiri	7
	Štabni podoficiri	2
	EOD Tim	5
	Vojna policija	8
Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA)	Štabna vojna lica	3
UKUPNO		75

Tabela 9: Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

Ukupno je do sada 891 pripadnik OS BiH učestvovao u misijama UN-a, NATO i EU.

6.3. Bilateralna saradnja

Bilateralna odbrambena saradnja Bosne i Hercegovine se tokom proteklih godina ostvaruje sa oko 25 zemalja partnera, s tim sto se godišnji Planovi bilateralne odbrambene saradnje potpisuju prosječno sa oko 16 zemalja. Godišnji planovi bilateralne-odbrambene saradnje su operativni - godišnji programi rada između Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH s jedne strane, i Ministarstva odbrane i Oružanih snaga države sa kojom se ostvaruje saradnja u oblasti odbrane, s druge strane. Godišnjim planovima su uglavnom obuhvaćene sljedeće aktivnosti: školovanja, obuke, učešća na seminarima, razmjena iskustava, bilateralne posjete, finansijska podrška značajnim projektima i inicijativama i donacije.

Za 2021. godinu je potpisano 13 planova bilateralne odbrambene saradnje i to sa Austrijom, Bugarskom, Crnom Gorom, Francuskom, Grčkom, Hrvatskom, Italijom, Mađarskom, Njemačkom, Sjedinjenim Američkim Državama, Slovenijom, Srbijom i Turskom.

Takođe, Ministarstvo odbrane BiH ima zapaženu bilateralnu saradnju i sa zemljama sa kojima ne potpisuje planove bilateralne vojne saradnje na godišnjem nivou, kao sto su: Kanada, NR Kina, Švajcarska, Holandija, Norveška, Sjeverna Makedonija, Rumunija, Saudijska Arabija, Pakistan, Slovačka, Češka, Španija, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Broj usaglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne odbrambene saradnje za period 2011.-2021. godina, prikazan je na sljedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE ODBRAMBENE SARADNJE										
2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
15	14	16	13	15	15	19	18	17	9	13

Tabela 10: Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje

6.4. Regionalna saradnja

U toku 2021. godine, pripadnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH učestvovali su u radu i ostvarili saradnju u okviru regionalnih inicijativa:

6.4.1. Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)

U 2007. godini Bosna i Hercegovina je stekla status punopravnog člana SEDM-a. Aktivno sudjelovanje MO BiH u ovoj inicijativi izraženo je kroz:

- učešće predstavnika MO BiH u radu Koordinacionog Komiteta SEDM-a,

- učešće u radu Političko-upravnog Komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu posmatrača,
- učešće u izradi svih dokumentata ovog foruma,
- učešće na ministarskom SEDM sastanku,
- učešće na sastancima zamjenika načelnika štabova oružanih snaga.

Delegacija MO i OS BiH predvođena ministrom odbrane učestvovala je na ministarskom SEDM sastanku 04. novembra 2021. godine, kojim je predsjedavala Republika Sjeverna Makedonija. Takođe, u martu i septembru 2021. godine održana su dva sastanka Koordinacionog Komiteta i Političko-upravnog Komiteta SEDM-a na kojima je učestvovao i predstavnik Ministarstva odbrane BiH.

6.4.2. *Američko-Jadranska povelja A-5*

Cilj ove inicijative je jačanje bezbjednosti i stabilnosti, kao preduslova za što brže uključivanje u evro-atlantske integracije. Nakon aktivnog učešća u statusu posmatrača, početkom decembra 2008. godine, Bosna i Hercegovina je primljena u punopravno članstvo u ovoj regionalnoj inicijativi. Od januara 2021. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 je preuzela Republika Hrvatska od Bosne i Hercegovine. Ministar odbrane BiH zajedno sa delegacijom je učestvovao na ministarskom sastanku u okviru A5. Sastanak je realizovan 10. novembar 2021. g. u Splitu, Republika Hrvatska. Pored ovog sastanka, realizovan je niz sastanaka na nivou Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH, kao i sastanci u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne odbrambene saradnje u martu i oktobru 2021. godine te sastanak Načelnika Zajedničkih štabova OS zemalja članica inicijative, u septembru 2021. godine. Predsjedavanje Američko-Jadranskom poveljom za 2022. godinu preuzet će Crna Gora.

6.4.3. *Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja B-9*

Forum načelnika generalštabova balkanskih zemalja uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u aprilu 2007. godine u Grčkoj.

Zemlje članice Forumu su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Makedonija, Rumunija, Srbija i Turska. Cilj Forumu je razmatranje i jačanje modela vojne saradnje balkanskih država kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regionu.

Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja realizuje se jednom u toku godine, a u cilju njene realizacije, kao i realizacije aktivnosti održavaju se sastanci:

- Koordinacione grupe,
- Podgrupe za edukaciju, obuku i vježbe (ETESWG),
- Podgrupe za asimetrične pretnje (ATSWG) i,
- Tima za konfiguraciju projekta SEEETN (South East Europe Exercise Training Network) koji se nalazi u sastavu podgrupe za ETESWG.

Tokom 2021. godine, specifično po tome što je Bosna i Hercegovina bila domaćin, realizovane su slijedeće aktivnosti:

- tri sastanka Koordinacione grupe i dva sastanka podgrupa (svi sastanci su organizovani kao video konferencije zbog situacije izazvane pandemijom korona virusa COVID-19),
- U Sarajevu je od 7. do 9. juna 2021. godine održana 14. konferencija Forumu načelnika Generalštabova.
- Takođe, domaćin 15. konferencije Forumu načelnika generalštabova koja će se održati 2022. godine, Vojska Republike Severne Makedonije, organizovala je prvi sastanak Koordinacione grupe u Skoplju, 01. decembra, 2021. godine.

6.4.4. *Inicijativa Centralno-evropske saradnje + Zapadni Balkan, (Central European Defence Cooperation- CEDC + WB) Defence Policy meeting*

U okviru ove inicijative, kojom se održava kontinuitet saradnje između srednjevropskih članica ove inicijative i zapadno-balkanskih partnera, pored zemlje predsjedavajućeg, Republike Hrvatska, punopravni članovi su R. Austrija, R. Češka, Mađarska, R. Slovenija i R. Slovačka, a predstavnici zemalja Zapadnog Balkana su R. Albanije, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo¹ i R. Sjeverna Makedonija.

Dana 26.10.2021. godine održan je multilateralni sastanak Političkih Direktora predstavnika zemalja članica CEDC-a (Central European Defence Cooperation) i Političkih Direktora predstavnika zemalja Zapadnog Balkana.

Dana 15.12.2021. godine, virtuelnim putem, održan je ministarski sastanak u okviru ove multilateralne inicijative na kojem je učestvovao zamjenik ministra odbrane BiH sa delegacijom.

Sastanci su koncipirani u dva dijela, gdje u prvom dijelu sastanka učestvuju i predstavnici Zapadnog Balkana, dok je drugi dio sastanka rezervisan samo u formatu predstavnika zemalja članica CEDC-a.

6.5. Vojno-diplomatsko predstavljanje

U skladu sa odlukama Predsjedništva BiH trenutno su aktivna 21 VDP i VP u inostranstvu. Trenutno pozicija Vojno diplomatskog predstavnika BiH u Ruskoj Federaciji nije popunjena, dok su slijedeće pozicije popunjene:

VOJNO DIPLOMATSKO PREDSTAVLJANJE U INOSTRANSTVU (bilateralna i multilateralna osnova):

Vojni atašei BiH u: R. Srbiji, R. Turskoj, R. Hrvatskoj, Sjedinjenim Američkim Državama, K. Belgiji, R. Austriji, SR Njemačkoj i Velikoj Britaniji, te Šef VDM BiH pri NATO u Briselu, K. Belgija. (Ukupno 9 VDP-a).

VOJNO PREDSTAVLJANJE U INOSTRANSTVU (međunarodne organizacije i vojne komande i štabovi):

- Misija BiH pri NATO u Briselu - K. Belgija; Stalna misija BiH pri OSCE i UN – Beč, R. Austrija i Stalna misija BiH pri UN - New York, SAD;
- NATO SHAPE - Mons, K. Belgija; NATO komanda JFC - Napulj, R. Italija; NATO Štab u Briselu, K. Belgija; NATO škola - Oberammergau, SR Njemačka; Komanda Nacionalne garde Maryland - SAD; Centar za sigurnosnu saradnju (RACVIAC) – Zagreb, R. Hrvatska; Stalna organizacija Balkanskih vojno-medicinskih snaga BMTF-Skoplje, R. Sjeverna Makedonija. (Ukupno 10 VP-a te Tehnički sekretar, ujedno računopolagač u vojnom dijelu misije BiH pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija,).

6.6. Implementacija međunarodnih obaveza

U skladu sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine u 2021. godini planirane su, pripremane i provedene međunarodne aktivnosti koje je BiH preuzela i to:

- Razmjena informacija i provođenje inspeksijskog i verifikacijskog režima u skladu sa Sporazumom o podregionalnoj kontroli naoružanja i Sporazumom o mjerama za izgradnju povjerenja i bezbjednosti – Bečki dokument 2011,
- Izrada informacija u skladu sa relevantnim rezolucijama Savjeta bezbjednosti UN-a i odlukama Forum za bezbjednosnu saradnju OEBS-a.

Detaljan pregled provođenja inspeksijskog i verifikacionog režima za 2021. godinu kao i izrade i razmjene informacija realizovan je prema sljedećem:

---

¹ Ovakvom designacijom se ne prejudicira pozicija i status i u skladu je s rezolucijom VS UN-a 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o deklaraciji o kosovskoj nezavisnosti.

a) „Bečki dokument 2011“

Pismom predsjedavajućeg Foruma za sigurnosnu saradnju OSCE-a apelovano je na sve članice da se uzdrže od verifikacijskih i inspekcijskih aktivnosti predviđenih Bečkim dokumentom 2011 prema drugim članicama Sporazuma, tokom trajanja pandemije oboljenja izazvanog virusom COVID-19.

Shodno tome u 2021. godini nije bilo verifikacijskih i inspekcijskih aktivnosti predviđenih Bečkim dokumentom 2011 prema drugim članicama sporazuma.

U decembru 2021. godine realizovana je Godišnja razmjena informacija o oružanim snagama po „Bečkom dokumentu 2011“ elektronskim putem.

b) „Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“

Na 66. Sastanku SRKK (Subregionalne konsultativne komisije), Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja Član IV, Aneks 1-B, Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, nakon razmatranja prijedloga R. Italije i R. Srbije te zdravstveno-epidemiološke situacije u regionu, Strane u Sporazumu su zaključile da se inspekcijske kvote za 2021. godinu i inspekcijski raspored za 2021. godinu provedu na način da se odrade po tri aktivne i tri pasivne inspekcije s tim da će u pojedinim misijama biti provedene dvije kvote.

U skladu sa usaglašenim inspekcijskim režimom za 2021. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 3 (tri) inspekcije aktivnih kvota i to:

- 2 (dvije) u Republici Srbiji, u vremenu od 05.07. do 11.07.2021. godine i od 30.08. do 05.09.2021. godine;
- 1 (jednu) u Republici Hrvatskoj u vremenu od 08.11. do 14.11.2021. godine.

Od planirane tri aktivne kvote, realizovane su dvije i to: 1 (jedna) u Republici Srbiji u vremenu 31.08.-03.09.2021. godine i 1 (jedna) u Republici Hrvatskoj u vremenu 09.11.-11.11.2021. godine.

BiH je trebala da primi 4 (četiri) inspekcije pasivne kvote i to :

- 2 (dvije) od strane Republike Srbije u periodu od 21.06. do 27.06.2021. godine i od 11.10. do 17.10.2021. godine;
- 1 (jedna) od strane Republike Hrvatske u periodu od 27.09. do 03.10.2021. godine.

Od planirane tri pasivne kvote, realizovane su takođe dvije i to: 1 (jedna) od strane Republike Hrvatske u vremenu 28.09.-30.09.2021. godine i 1 (jedna) od strane Republike Srbije u vremenu 11.10.-14.10.2021. godine.

Pripadnici Verifikacionog centra ŽŠ OS BiH učestvovali su na 2 (dva) sastanka Stalne radne grupe Subregionalne konsultativne komisije; 3 (tri) sastanka Subregionalne konsultativne komisije Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja; Većina ovih događaja je održana videokonferencijskim putem.

c) „Ugovor otvoreno nebo“

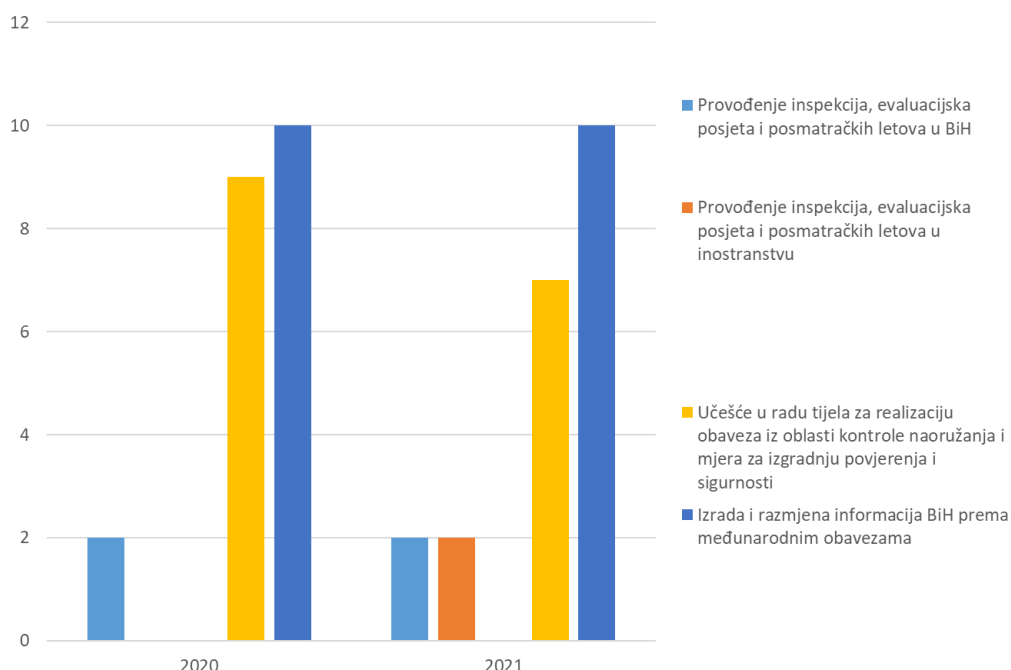
Prema ugovoru „Otvoreno nebo“, usaglašenom i odobrenom distribuciji aktivnih i pasivnih kvota za 2021. godinu, Bosna i Hercegovina, kao domaćin je trebala da provede 3 (tri) posmatračka leta iznad BiH i to od strane: Ruske Federacije, Njemačke, Francuske i Hrvatske i Turske. Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 1 (jedan) posmatrački let sa Turskom iznad Gruzije u 2021. godini.

Nijedna od gore navedenih aktivnosti nije realizovana zbog pandemije korona virusa.

Od izbijanja pandemije virusa korona pa do kraja godine, slijedeći praksu ostalih zemalja članica i smjernice nadležnih organa za suzbijanje pandemije, Bosna i Hercegovina je odgovarajućim formatima obavještavala države članice da se suzdrže od posmatračkih letova

iznad teritorije Bosne i Hercegovine kao i o tome da Bosna i Hercegovina neće vršiti posmatračke letove iznad teritorije drugih država članica.

Uporedni pokazatelji realizacije aktivnosti u 2021. u odnosu na 2020. godinu mogu se vidjeti iz sljedećeg dijagrama:

Dijagram 4: Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija

U skladu sa OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2021. godini izrađene su i razmijenjene sljedeće informacije:

RB	MJESEC	INFORMACIJA	NOSILAC IZRADE
1.	Januar	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
2.	Mart	Informacija o odbrambenom planiranju i vojnom budžetu (VD 11, Paragraf 15)	MO BiH Napomena: Informacija o odbrambenom planiranju i vojnom budžetu za 2020.godinu je razmijenjena, dok ista za 2021. godinu nije izrađena.
3.	April	Informacija “ Pravila ponašanja” o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
4.	April	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH
5.	Maj	Upitnik o protivpješadijskim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
6.	Juni	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti

7.	Juni	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
8.	Juni	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvozu iz drugih država učesnica, tokom prethodne godine	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
9.	Juni	Informacija o malom i lahkom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
10.	Septembar	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o hemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi prilog iz svoje nadležnosti
11.	Novembar	Godišnji kalendari (VD 11, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Novembar	Ograničavajuće odredbe (VD 11, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Novembar	Informacija o planovima i kontaktima (VD 11 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Decembar	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 11, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 11: Pregled razmijenjenih informacija

d) Centar za sigurnosnu saradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovog oblika saradnje, tokom 2021. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	UČESNIKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	PROCENAT REALIZACIJE (%)
1.	Seminari	5	9	3	3	100%
2.	Kursevi	8	14	6	5	83%
3.	MAG	4	2	2	2	100%
4.	Radionice	11	5	5	5	100%
5.	Konferencije	4	-	-	-	-
6.	Sastanci	1	-	-	-	-
UKUPNO		33	30	16	15	94%

Tabela 12: Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)

Prema programu RACVIAC-a za 2021. godinu planirano je održavanje tridesettri (33) različite aktivnosti (tečajevi, seminari, sastanci i sl.) tokom 2021. godine. Nastavno na nepovoljan razvoj situacije sa virusnom pandemijom (COVID 19) otkazane su tri (3), a odgođeno je devet (9) aktivnosti, dok su predstavnici MO i OS BiH, od ukupno održane dvadesetjedne (21) aktivnosti, sudjelovali na ukupno petnaest (15) aktivnosti. Treba napomenuti da je devet (9) aktivnosti

realizirano u virtualnom formatu (on line), dok je pet (5) aktivnosti održano uz fizičko prisustvo predstavnika MO BiH, dok je jedna aktivnost otkazana. U cilju što tačnijeg razumjevanja gore prezentiranih podataka važno je naglasiti da, pored predstavnika MO i OS BiH, na aktivnostima RACVIAC-a sudjeluju i predstavnici drugih državnih i entiteskih institucija pri čemu MVP BiH ima koordinirajuću ulogu.

7. Obavještajno-sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjerene na sljedeća tematska pitanja:

7.1. Vojnoobavještajna podrška

Tokom 2021. godine, distribuirano je ukupno 295 analitička produkta raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

RB	INSTITUCIJA-KORISNIK ANALITIČKIH PRODUKATA	BROJ ANALITIČKIH PRODUKATA
1.	Predsjedništvo BiH	11
2.	Parlamentarna skupština BiH	3
3.	Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA) BiH	198
4.	Zajednički štab OS BiH	83
U K U P N O		295

Tabela 13: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

7.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Saradnja i koordinacija s komplementarnim institucijama u BiH, najznačajnija je svakako saradnja sa OSA BiH i OS BiH, a koja je bila kontinuirano i planski organizirana i realizirana tokom godine u skladu s zakonskom matricom za ovaj vid vojno-obavještajne saradnje. Vezano za kontra-obavještajnu saradnju sa OSA BiH nastavljena je planska aktivnost u smislu redovne i vanredne kontra-obavještajne zaštite lokacija od značaja za MO BiH i OS BiH, kao i kontra-obavještajnu zaštitu manifestacija i događaja organizovanih od strane MO BiH i partnera. Nastavljena je planska aktivnost i saradnja sa OSA BiH u vezi uspostave Tima za protuprislušne preglede u MO i OS BiH.

Rezimirajući, saradnju i koordinaciju s OSA BiH, a komparirajući s prethodnim godinama, važno je istaknuti da tokom 2021. godine, uslijed preventivnih mjera od zaraze virusom COVID-19, nisu realizirani koordinacijski vojno-obavještajni sastanci između predstavnika MO BiH i predstavnika OSA BiH. Težište obavještajne suradnje sa OSA BiH bazirano je na dostavi godišnjih obavještajnih zahtjeva, te prikupljanju i razmjeni vojno-obavještajnih podataka po istima. Kontinuirano su dostavljani obavještajni podaci OSA BiH, koji su prikupljeni iz drugih izvora, uključujući vlastite podatke prikupljene iz OSINT, podatke vojno-diplomatskih predstavnika BiH u inozemstvu, te podatke dobivene kroz izvještaje međunarodnih nositelja misija u inozemstvu s težištem na misije u kojima sudjeluju OS BiH. MO BiH je iniciralo i potrebu pisane korespodencije sa Ministarstvom sigurnosti BiH – NSO po pitanju izrade procedura za razmjenu podataka između podregistara u BiH.

Tokom vršenja osnovnih sigurnosnih provjera izvršena je korespodencija sa nadležnim institucijama, sa 1472 zahtjeva. Za 895 osoba je završen proces osnovne sigurnosne provjere i sačinjena su potrebna dokumenta. U toku vršenja proširenih sigurnosnih provjera prema OSA BiH izvršena je korespodencija sa 225 zahtjeva i odgovora. U izvještajnom periodu izdato je 871 odluka i dozvola za pristup tajnim podacima različitog stepena tajnosti. U saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH izdato je 95 NATO dozvola različitog stepena tajnosti. Podaci su predstavljeni u narednoj tabeli:

RB	ELEMENT	2021.
1.	Odluke i dozvole za pristup tajnim podacima	871

2.	NATO dozvole	95
3.	Zahtjevi MUP-u	368
4.	Zahtjevi sudovima	368
5.	Zahtjevi SIPA-i	368
6.	Zahtjevi DKPT-u	368
7.	Korespondencija sa OSA BiH	225

Tabela 14: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

7.3. Vanredni događaji

Tokom 2021. godine povećan je broj vanrednih događaja u odnosu na 2020. godinu. Evidentirano je 133 vanredna događaja, što je za 30 više u odnosu na 2020. godinu. Pojava pandemije izazvane korona virusom COVID-19 je u velikoj mjeri uticala na povećan broj vanrednih događaja (npr. smrtni slučajevi, bolesti, epidemije, zaraze sl.). Tabela koja slijedi sadrži podatke o vanrednim događajima:

RB	KLASIFIKACIJA VANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2020.g	2021.g	+/-
1.	Smrtni slučajevi pripadnika OS BiH	17	26	+9
2.	Napad na vojnu osobu	4	5	+1
3.	Teže tjelesne povrede pripadnika OS BiH	15	23	+8
4.	Samovoljno udaljavanje iz jedinice OS BiH	0	5	+5
5.	Teži oblici narušavanja vojne discipline u OS BiH	3	5	+2
6.	Teže narušavanje ugleda OS BiH	0	0	0
7.	Hapšenje pripadnika OS BiH	10	9	-1
8.	Napadi, sabotaze, diverzije ili upadi DTG/DTS u vojne objekte i lokacije OS BiH	0	1	+1
9.	Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	1	3	+2
10.	Krađa-nestanak novca ili vrijednosnih papira	0	1	+1
11.	Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl. pripadnika OS BiH	8	16	+8
12.	Prirodne i druge katastrofe i nesreće prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	2	2	0
13.	Eksplozije	1	0	-1
14.	Nanošenje materijalne štete OS BiH od strane pojedinca, grupe ili pravne osobe	3	6	+3
15.	Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa vojnim m/v	11	7	-4
16.	Saobraćajne nezgode pripadnika OS BiH sa ličnim m/v	13	6	-7
17.	Ostale saobraćajne nezgode	3	3	0
18.	Narušavanje bezbjednosti	6	11	+5
19.	Narušavanje javnog reda i mira pripadnika OS BiH	3	1	-2
20.	Pojedinačna ili grupna konzumiranja opojnih sredstava	0	2	+2

21.	Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkcionisanje ukupne organizacije života i rada u komandama i jedinicama OS BiH	3	1	-2
UKUPNO		103	133	+30

Tabela 15: Pregled vanrednih događaja

8. Aktivnosti u oblasti komunikacija i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerene na upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom u odbrambenom sistemu BiH. U pogledu aktivnosti uspostavljanja, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture u toku 2021. godine, realizirano je sljedeće:

- Uspostava Sistema za rukovanje sa tajnim podacima u elektronskoj formi. I pored nedostatka budžetskih sredstava za realizaciju ovog sistema, preduzimale su se određene aktivnosti po ovom pitanju, te je pokrenuta procedura kod Ministarstva bezbjednosti BiH za instaliranje enkripcijskog softvera „Pem Heart“ na 36 radnih stanica u OS BiH, sa ciljem unapređenja zaštite i ubrzavanja razmjene informacija. Ministarstvo sigurnosti BiH dostavilo je odgovor da je ovaj softver prevashodno namjenjen za komunikaciju prema NATO, a ne za nacionalnu komunikaciju, te da se dodatni broj licenci ne može obezbjediti.
- Nadogradnja softvera SitaWare za sistem komande i kontrole u OCK2IO. Finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti nisu bila odobrena u budžetskom zahtjevu MO BiH za 2021. godinu, tako da se ova aktivnost nije realizovala.
- Uspostava Tehničkog centra (Sigurnosni Operativni Centar. Zbog privremenog finansiranja i neusvajanja budžeta MO BiH u toku 2021. godine finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti nisu bila na raspolaganju. Zbog toga je MO BiH pokrenuo određene radnje kako bi se ova aktivnost realizovala u budućnosti. U saradnji sa Uredom za odbrambenu saradnju Vlade SAD pokrenute su aktivnosti na dobijanju opreme za ovu namjenu kroz program FMF i u toku je realizacija izrade zahtjeva za potrebnu opremu. Pored naprijed navedenog u toku 2021. godine odlukom Ministra odbrane BiH uspostavljen je ekspertski tim za upravljanje sajber incidentima u MO i OS BiH. Pripadnici navedenog tima su u toku posljednjeg kvartala 2021. godine započeli sa obukom, kao i prvi put učestvovali na jednoj međunarodnoj vježbi po pitanju sajber sigurnosti.
- Nadogradnja platforme Sistema e-Poslovanje (I faza). Usljed nedostatka finansijskih sredstava za realizaciju ove aktivnosti ova aktivnost se nije realizovala, ali je MO BiH preduzelo određene radnje u svrhu stvaranja preduvjeta za realizaciju.
- Znavljanje telekomunikacijske i informatičke opreme. U 2021. godini izvršena je nabavka 125 računara, 5 printera i 50 IP telefona. U cilju poboljšanja korištenja resursa LAN mreže MO BiH putem VPN konekcija izvršena je nabavka „firewalla“ odgovarajućih karakteristika, te je isti postavljen u LAN mrežu MO BiH i preko njega je omogućen pristup servisima MO BiH. U saradnji sa agencijom IDDEEA u toku godine su provedene aktivnosti na uvezivanju lokacija „Kozlovac“ i „Gabela“ na jedinstvenu LAN mrežu MO BiH, čime smo završili planirane aktivnosti na uvezivanju lokacija OS BiH.
- Administriranje postojećih Sistema K4. Aktivnosti administriranja sistema e-Poslovanja, administriranja Prostorne mreže MO i OS BiH, administriranja LAN-a MO BiH i periferne računarske opreme, administriranja telefonskog servera i telefonskih instalacija, realizacije ugovora i saradnje sa javnim telekom operatorima i davaocima Internet pristupa i praćenja troškova usluga javnih telekom operatora, te obrade računa za plaćanje usluga su u toku protekle godine uspješno realizovane.
- Korištenje resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta (SKČ) MO i OS BiH od strane budžetskih i drugih korisnika vršeno je u skladu sa procedurama definisanim Pravilnikom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, Uputstvom o izdavanju resursa

Stacionarnih komunikacijskih čvorišta i Instrukcijom o postupku odobravanja, evidentiranja i kontrole boravka pravnih i fizičkih lica izvan sistema odbrane na lokacijama MO i OS BiH. Tokom 2021. godine izdato je 36 odobrenja za ulazak na lokacije stacionarno-komunikacijskih čvorišta. U toku 2021. godine a u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, VM broj: 180/14, nastavljene su aktivnosti u vezi korisnika SKČ resursa koji SKČ resurse koriste u većem obimu, a koji bi u skladu sa Pravilnikom, trebali sa Ministarstvom odbrane BiH sklopiti ugovore o zakupu.

- Upravljanje sa elektromagnetnim spektrom odvija se kroz saradnju sa RAK-om oko korištenja EM spektra i zasniva se na Sporazumu o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra u BiH, koji je potpisan u aprilu 2002. godine između Regulatorne agencije za komunikacije BiH i SFOR-a, a po pitanju upravljanja i koordinacije radio spektra u BiH, čime je proces izdavanja dozvola za sisteme koji koriste EM spektar prešao u nadležnost MO i OS BiH. Tokom 2021. godine započeta je testna faza informacionog sistema za upravljanje EM spektrom za potrebe Ministarstva odbrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Sistem je na platformi MARSSys i trenutno se vrši testiranje sistema. U toku godine izdato je 52 dozvole za korištenje dodijeljenog EM spektra sa 720 pojedinačnih radio frekvencija.

9. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tokom 2021. godine, bilo je usmjereno na sljedeća pitanja:

9.1. Popuna personalom MO i OS BiH

Pregled popune MO i OS BiH na dan 31.12.2021. godine, po kategorijama i doprinosu:

KATEGORIJA	BOŠNJACI			HRVATI			SRBI			OSTALI			UKUPNO		
	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO	PLANIRANO (KLF, SISTEM.)	POPUNJENO	NEPOPUNJENO
GENERALI	5	2	3	4	3	1	4	2	2	0	0	0	13	7	6
OFICIRI	962	892	70	413	336	77	704	645	59	0	0	0	2079	1873	206
PODOFICIRI	1448	1317	131	627	564	63	1014	974	40	1	1	0	3090	2856	234
VOJNICI	2195	1980	215	950	632	318	1603	1485	118	25	18	7	4773	4115	658
CIVILNALICA	297	259	38	112	92	20	270	200	70	0	0	0	679	551	128
DRŽAVNI SLUŽBENICI I ZAPOSLENICI	150	117	33	65	53	12	110	79	31	2	1	1	327	250	77
UKUPNO	5057	4567	490	2171	1680	491	3705	3385	320	28	20	8	10961	9652	1309

Tabela 16: Pregled popune sa danom 31.12.2021.godine

U MO i OS BiH, prema važećoj odluci Predsjedništva BiH od 10000 profesionalnih vojnih lica i 1000 civila, trenutno nedostaju 1309 lica i to: 6 generala (na generalskim pozicijama postavljeni su 6 brigadira), 206 oficira, 234 podoficira, 658 vojnika, 128 civilnih lica i 77 državna službenika i zaposlenika. Procenat popune profesionalnim vojnim licima u odnosu na odobrenu popunu po kategorijama je 18,8% oficira, 28,6% podoficira i 41,3% vojnika.

Sa početkom primjene Odluke Predsjedništva BiH od 2016. godine situacija je sasvim drugačija, i nedostatak popune je izražen samo u kategoriji vojnika. U odnosu na trenutno stanje popune MO i OS BiH imaju prosječnu starost od **38,9 godina**.

VRSTA PRIJEMA	IMENOVANA LICA	DRŽAVNI SLUŽBENICI	ZAPOSLENICI	CIVILNA LICA	PRIPRAVNICI	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
Mandat	4					4
Javni oglas		6		1		7
Interni oglas		11				11
Interni premještaj			1	10		11
Prijem na određeno vrijeme			5	1		6
UKUPNO	4	17	6	12		39

Tabela 17: Pregled prijema u državnu službu

U toku 2021. godine izvršen je prijem 543 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu vojnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Javni oglas vojnici	M	282	90	98	0	470
	Ž	29	26	17	1	73
SVEGA		311	116	115	1	543

Tabela 18: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika

U toku 2021. godine izvršen je prijem 118 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu podoficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Interni oglas podoficiri	M	52	32	24		108
	Ž	1	4	5		10
SVEGA		53	36	29		118

Tabela 19: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podoficira

U toku 2021. godine izvršen je prijem 59 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu oficira OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Završene vojne akademije	M	25	1	5		31
	Ž	2	1	1		4
Javni konkurs oficiri	M	8	5	4		17
	Ž	2	1	1		4
Dekret	M		2	1		3
	Ž					
SVEGA		37	10	12		59

Tabela 20: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira

U toku 2021. godine služba je, po raznim osnovama, prestala za 44 država službenika, zaposlenika, civilna lica i pripravnika, a struktura je vidljiva u sljedećoj tabeli:

Razlog prestanka	DOPRINOS																	UKUPNO				
	B							H							S							
	KATEGORIJA						SVEGA	KATEGORIJA						SVEGA	KATEGORIJA						SVEGA	
	CL	Državni slu.	Imenovana lica	Rukov.dr.sluzbe.	Zaposlenik	Pripravnik		CL	Državni slu.	Imenovana lica	dr.sluzb.	Zaposlenik	Pripravnik		CL	Državni slu.	Imenovana lica		Rukov.dr.sluzbe.	Zaposlenik		Pripravnik
Penzija po zakonu PIO RS														10	1		1	2		14	14	
Starosnapenzija po zakonu PIO/MIO	2						2							1						1	3	
Lični zahtjev									1		1		2	2		3		1		6	8	
Na osnovu člana 61. Zakona o upravi BiH								2					2								2	
Invalidska penzija	1						1														1	
Istekao ugovorni rok					4		4				2	3	5					3		3	12	
Neopravdano odsustvo														1						1	1	
Smrt				1			1							2						2	3	
Ukupno	3				1	4		2		1		3	3	16	1	3	1	3	3		44	

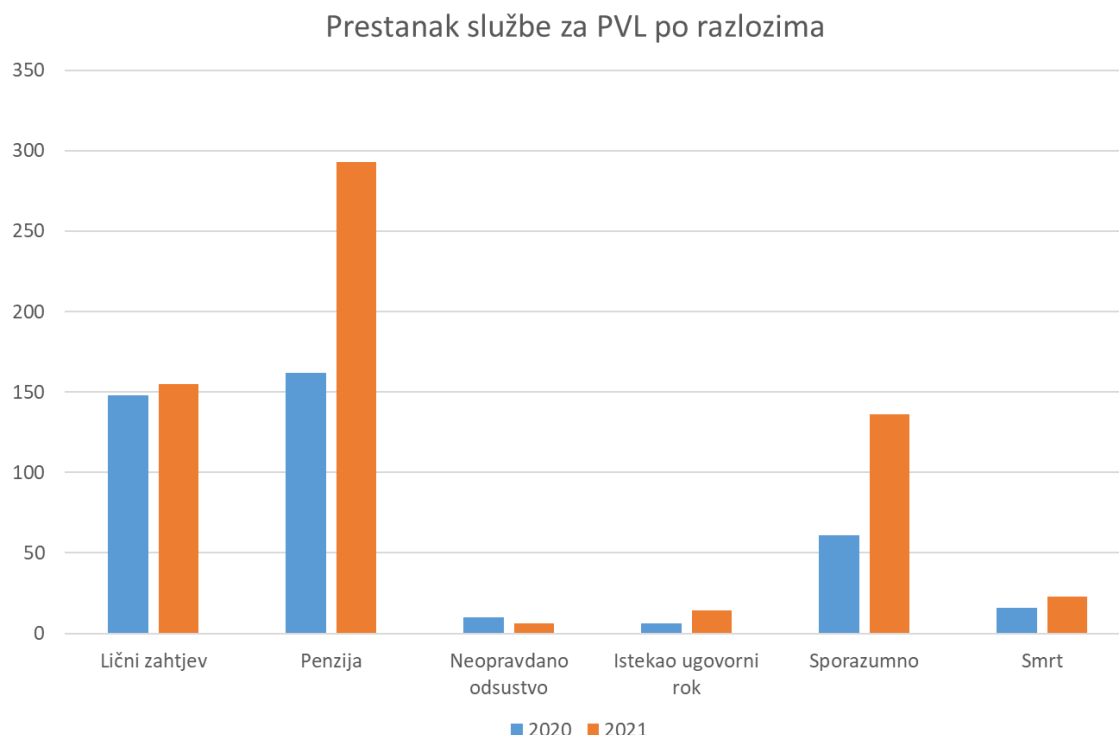
Tabela 21: Pregled prestanka državne službe

U toku 2021. godine vojna služba je, po raznim osnovama, prestala za **634** profesionalna vojna lica, a struktura otpuštenog personala vidljiva je u sledećoj tabeli:

Razlog prestanka PVS	PREMA NACIONALNOJ STRUKTURI												UKUPNO			
	B				H				S							
	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA	KATEGORIJA			SVEGA
	OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK		OFICIR	PODOFICIR	VOJNIK	
Invalidska penzija		3	1	4		2		2						5	1	6
Istekao ugovorni rok			4	4			2	2			8	8			14	14
Zatvorska kazna	1			1							1	1	1		1	2
Lični zahtjev	2	1	75	78	2		34	36	8	2	31	41	12	3	140	155
Neopravdano odsustvo		1		1			1	1			4	4		1	5	6

Dekret					1			1	1			1	2			2
Smrt	2	5		7	2	6	1	9	2	3	2	7	6	14	3	23
Starosna penzija	52	100		152	32	39		71	28	36		64	112	175		287
Trajna zdravstvena nesposobnost		1	1	2							1	1		1	2	3
SPORAZUMNO ²			62	62			41	41			33	33			136	136
UKUPNO	57	111	143		37	47	79		39	41	80		133	199	302	634

Tabela 22: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Dijagram 5: Usporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama

9.2. Promocija vojnog poziva

Zbog napuštanja PVS na lični zahtjev i iz drugih razloga prestanka PVS, MO i OS BiH su razvili efikasan sistem promocije vojnog poziva. MO i OS BiH preduzimaju aktivnosti kako bi se slika i bitne informacije o OS BiH približile javnosti, posebno ciljnoj grupi, na obostranu korist i zadovoljstvo, a u cilju realizacije jednog od osnovnih trajnih zadataka znavljanja vojničkog, podoficirskog i oficirskog sastava OS BiH. Promocija vojnog poziva je fokusirana na odnose sa javnošću, medije, akademsku zajednicu u BiH i sve institucije koje mogu biti relevantne kada je u pitanju prijem u OS BiH (srednje škole, univerziteti u BiH i zavodi za zapošljavanje). Sa ciljem da ova aktivnost bude kontinuiran proces u radu, donešen je Dinamički plan kampanje promocije vojnog poziva u OS BiH za 2021. godinu.

U izvještajnom periodu na dinamiku realizacije aktivnosti promocije vojnog poziva uticala je epidemiološka situacija izazvana pandemijom COVID-19, te je težište iste bilo na promociji vojnog poziva putem elektronskih i printanih medija.

² Razlog prestanka službe „SPORAZUMNO“ se odnosi na lica koja su prekinula PVS u trenutnoj kategoriji da bi konkurisali za prijem u nekoj drugoj kategoriji vojnih lica

Urađena je Analiza stavova građana prema službi u OS BiH, koju je za Ambasadu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u BiH i za MO BiH provela agencija Custom Concept i rezultati iste su prezentovani predstavnicima MO i OS BiH.

U toku izvještajnog perioda nastavljena je saradnja u oblasti regrutovanja i promocije vojnog poziva sa američkom ambasadom, putem kompanije „SAIC“.

U narednom periodu očekuju se konkretni rezultati te saradnje koji bi trebali doprinijeti izgradnji znatno funkcionalnijeg sistema regrutovanja i promocije vojnog poziva u MO i OS BiH.

MO BiH je donijelo Plan saradnje Ministarstva odbrane BiH sa visokoškolskim institucijama u BiH za 2022/23 školsku godinu, a u koji je između ostalih aktivnosti uključena i aktivnost promocije vojnog poziva.

9.3 Program tranzicije vojnog personala „Perspektiva“

Zaključno sa 31.12.2013. godine završena je implementacija NATO - „Perspektiva“ programa za BiH, tako da, počevši od 01.01.2014. godine, MO BiH implementira vlastiti „Perspektiva“ program tranzicije i zbrinjavanja personala, otpuštenog zbog primjene člana 101. stav 1. Zakona o službi u OS BiH, kojim je definirano ograničenje godina starosti i dužine vojne službe profesionalnih vojnih lica.

U proteklih osam godina, po ovom osnovu je otpušteno ukupno 259 vojnika, od čega je do sada asistirano njih 250 i utrošeno ukupno 733.873,88 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.961,02 KM. U proteklih 8 godina neutrošena sredstva iznose 1.311.526,12 KM, od čega su 932.804,38 KM sredstva iz tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta 2016. - 2025. godina (ukupna sredstva umanjena za 2014. i 2015. godinu).

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, je na prijedlog MO BiH, donijelo Odluku o udruživanju sredstava iz budžeta Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine u višegodišnji projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - Program „Perspektiva“ („Službeni glasnik BiH”, br.: 74/16), kojom je uspostavljen tzv. Višegodišnji „Perspektiva“ projekat tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala i osigurana su potrebna budžetska sredstva za ovu namjenu za period 2016. - 2020. godine, u ukupnom iznosu od 3.242.600 KM.

Donošenjem ove Odluke, proces tranzicije i zbrinjavanja otpuštenih lica, u periodu 2016. - 2020. godine, realiziran je vrlo uspješno i u skladu sa predviđenom dinamikom, a neutrošena finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 907.509,38 KM prenešena su i udružuju se sa sredstvima koja se, na godišnjoj osnovi, planiraju za naredni petogodišnji period, jer je MO BiH, u saradnji sa Vijećem ministara BiH, obezbjedilo nastavak tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta do kraja 2025. godine.

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	Aktivnost	Godina						Svega	
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	Broj	%
1.	Otpušteno	78	43	1	7	4	14	147	100
2.	Registrirano	77	43	1	7	4	9	141	97,24
3.	Registracija u toku	0	0	0	0	0	3	3	2,07
4.	Odbio registraciju	1	0	0	0	0	0	1	0,69
5.	Individualno savjetovano	77	43	1	7	4	9	141	100
6.	Pripremljeno	77	43	1	7	4	7	139	98,58

	projekata								
7.	Odobreno projekata	77	43	1	7	4	7	139	100
8.	Asistirano	77	43	1	7	4	6	138	99,28
9.	U procesu asistencije	0	0	0	0	0	1	1	0,72
10.	Projekti u pripremi	0	0	0	0	0	2	2	1,42
11.	Monitorisano	77	43	1	7	4	0	132	95,65

Tabela 23: Pregled realizacije programa „Perspektiva“

9.4. Implementacija projekta zaštite mentalnog zdravlja

Za „Preventiva“ projekat zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2021. godinu, planirana su i odobrena finansijska sredstva u iznosu od **153.000,00KM** sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabavki MO BiH za 2021. godinu.

Psihosocijalne asistencije i rehabilitacije pripadnika OS BiH koji su boravili u mirovnim i drugim misijama u inostranstvu u toku 2021. godine, u JU “Reumal” – Fojnica su, u skladu sa potpisanim Ugovorom, realizirana sva četiri planirana uputa, u kojima je učestvovao 121 pripadnik OS BiH, a ukupan fakturirani iznos za usluge četvorodnevnog smještaja, korišćenja kapaciteta za odmor i relaksaciju i ishranu iznosi **37.588,00KM**.

Pregled sa strukturom aktivnosti u sklopu ovoga projekta sadržan je u tabeli:

A K T I V N O S T	UKUP NO	CRT Čapljina	CRT Sarajevo	CRT B.Luka	CRT Tuzla	Odj za regr. KUP	ZŠ OS BiH
Prvi intervju psihologa	4	0	4	0	0	0	0
Drugi intervju psihologa	0	0			0	0	0
Treći intervju psihologa	0	0	0			0	0
Četvrti intervju psihologa	0	0				0	0
Peti intervju psihologa	0	0		0			0
Individualno savjetovanje	165	28	19	8	29	77	4
Grupno savjetovanje	1239	194	165	35	86	755	4
Psihološko ispitivanje sposobnosti	350	101	98	21	14	82	34
Procjena strukture ličnosti	541	132	172	0	55	179	3
Mjere rehabilitacije	115	8	34	8	11	39	15
Pojačan nadzor	14	0	14			0	0
Kontrolni pregled	0	0			0		0
Dodatne mjere rehabilitacije	0	0				0	0
Završni pregled i mišljenje psihologa	0	0			0		0

Timska analiza	20	0		0		0	20
Liječenje u zdravstvenoj ustanovi	0		0				0
Zaključenje i arhiviranje predmeta	0	0				0	0
S V E G A	2448	463	506	72	195	1132	80

Tabela 24: Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

9.5. Obuka i usavršavanje

Tokom 2021. godine MO BiH je na razne vrste kurseva, seminara, konferencija, vježbi i drugih oblika edukacija u zemlji i inostranstvu uputilo 680 lica prema podacima datim u tabeli:

R/B	DRŽAVA	Operativno-strategijski nivo	KŠŠ	KŠK	Kurs	OSTALO	UKUPNO upućeno lica na aktivnost
1	SAD	3	4		17		51
2	Njemačka		2		16	5	75
3	Turska		3		12	3	29
4	Grčka	2	4	4	6		26
5	Austrija				1		1
6	Srbija	3	5		7	3	68
7	Hrvatska	2	3	1	1		20
8	Mađarska				2	1	5
9	Slovenija					5	22
10	Francuska			1			1
11	V. Britanija	1	1		3		5
12	Italija	3				3	6
13	Pakistan		2				2
14	K. Švedska					3	5
15	Albanija				2	2	7
16	Gruzija					1	1
17	Moldavija				1		1
18	Portugal				1		1
19	Poljska					1	1
20	S.Makedonija				1	1	2

21	BiH				34	5	351
UKUPNO:		14	24	6	92	33	680

Tabela 25: Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inostranstvu

Na svim aktivnostima učestvovalo 681 lice, od toga 661 PVL; 8 državnih službenika; 1 zaposlenik i 11 CL. Ukupno je učestvovalo 75 žena na svim aktivnostima. U odnosu na isto razdoblje 2020. godine, kada je upućeno 570 pripadnika MO i OS BiH, u 2021. godini na razne oblike edukacije i obuke upućeno je 680 pripadnik (110 više u 2021.god.).

r/ b	Država	Priprema a godina	I	II	III	IV	Nacionalnost			Obnavl ja godinu	UKUPNO	Raskid Ugovora u 2021. g
							B	S	H			
1	Austrija	1	5	5	3	5	14	4	1	1	19	
2	Grčka			1	8	3	4	7	1		12	
3	Hrvatska		8	8	7	10	12	1	20		33	4
4	Italija		1	1	2		4	0	0		4	
5	SAD		1	1			2	0	0		2	
6	SR. Njemačka		2	2	1		5	0	0		5	
7	Srbija		2	5	10	9	3	23	0		26	
8	Turska	16	17	11	16	17	77	0	0	5	77	
9	V. Britanija	2					1	0	1		2	
10	R.S. Makedonija		3	6	2	2	12	1	0		13	
		19	39	40	49	46	134	36	23	6	193	4

Tabela 26: Pregled školovanja kadeta na vojnim akademijama u inostranstvu

Pregled upućivanja na školovanje kadeta na Vojnim akademijama u inostranstvu u 2021. godini, prikazan u sljedećoj tabeli:

Rb.	Država	Broj ponuđenih mjesta	Broj prijava	Odbijene prijave	Pozvano na testiranje	Testirano	Zadovoljilo uslove konkursa	Upućeno na liječnički pregled	Nije zadovoljilo na liječniškom pregledu	Spremno za upućivanje	Upućeno	Napomena
1.	R. Italija	1	4	3	1	1	1	1	0	1	1	
2.	R. Hrvatska	10	21	11	10	10	10	10	2	8	8	
3.	R. Srbija	7	14	9	5	4	3	2	0	2	2	
4.	R. Austrija	5	7	5	2	2	1	1	0	1	1	
5.	Velika Britanija	1	18	18	18	11	3	1	0	1	1	
6.	R.S. Makedonija	10	30	17	13	6	4	3	0	3	3	
7.	R. Grčka	2								1	1	
8.	R. Turska	23	50	26	24	22	20	20	0	16	16	

9.	SR Njemačka	5	3	2	1	1	1	1	0	1	1 kadet bit će upućen u SR Njemačku u januaru 2022.godine
10.	SAD	2									
UKUPNO		66	147	91	74	57	43	39	2	34	33

Tabela 27: Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inostranstvu

Prilikom proces izbora kandidata za školovanje na vojnim akademijama u inostranstvu evidentirani su sljedeći izazovi:

- Relativno nizak broj prijavljenih kandidata za školovanje, odnosno u prosjeku 1,78 lica na jedno upražnjeno mjesto.
- Visok procenat broja prijave lica koja ne zadovoljavaju formalne opšte i posebne uslove konkursa, odnosno 29,94%.
- Svaka zemlja partner zadržava pravo na specifične uslove u pogledu selekcije i hodograma do konačnog odabira.
- Pandemija COVID-19 je uslovila uslozljavanje procedura odabira kandidata za kadete OS BiH.

U izvještajnom periodu MO BiH, a radi unapređenja procesa prijema i praćenja školovanja kadeta je izradilo sljedeća dokumenta:

- Odluka o koracima u proceduri javnog konkursa za prijem kadeta OS BiH (pomoćni alat komisijama),
- Odluka o koracima u proceduri postupanja u slučaju smrti kadeta OS BiH,
- Odluka o kriterijima i načinu bodovanja i rangiranja kandidata za kadete OS BiH na vojnim akademijama u inostranstvu.

Događaji obuke planirani Godišnjim planom obuke (GPO) za 2021. godinu su realizovani u planiranim rokovima realizacije. Uslovi za realizaciju planiranih događaja su i dalje ostali veoma kompleksni i puni izazova, prvenstveno zbog trajanja pandemije izazvane virusom COVID-19, ograničene materijalne baze obuke, te rada u uslovima privremenog finansiranja.

I pored otežanih uslova, svi planirani događaji su realizovani, dok je jedan događaj realizovan djelomično. Bojevo gađanje borbenih jedinica i jedinica borbene podrške koji je bio planiran u oktobru, djelomično je realizovan (gađali samo tenkovi M60 A3), zbog pogoršane epidemiološke situacije i ograničenih finansijskih sredstava.

9.6. Reguliranje zdravstvenog i penzijsko invalidskog osiguranja pripadnika

Regulisanje zdravstvenog i PIO pripadnika MO i OS BiH tokom 2021. godine bilo je po planu. U saradnji sa entitetskim zavodima redovno je izvršavano prijavljivanje svih novoprimitljenih lica u OS BiH. U ovom segmentu problem predstavlja nepostojanje zakonskog rješenja za rezidente u Federaciji BiH, gdje se prijave o nesreći na poslu za PVL zadržavaju u MO BiH, jer nadležni inspektori u Federaciji BiH ne ovjeravaju povrede na radu, jer nisu po zakonu nadležni za pripadnike OS BiH i policije. Dokumentacija se dostavlja licima kako bi ista mogla da pravdaju bolovanje, ili da im se izvrši refundiranje troškova liječenja i drugo.

9.7 Aktivnosti u oblasti ravnopravnosti spolova

MO BiH je nastavilo aktivnosti na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti kao i aktivnostima koje utiču na jačanje rodne ravnopravnosti, a u cilju implementacije Partnerskog cilja G0013- "Žene, mir i sigurnost", kroz veću participaciju žena u vojnim strukturama i njihovu afirmaciju kao nositeljica rukovodećih- komandnih pozicija /žene liderice u institucijama odbrane i povećanog učešća žena u mirovnim misijama. Kroz tri opća cilja Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u Bosni i Hercegovini za period 2018.- 2022. godina, određene su obaveze za Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine. Osim toga, pripadnici Ministarstva obrane

BiH, kao članovi Koordinacionog odbora za praćenje Akcionog plana, u svrhu ispunjenja trećeg strateškog cilja navedenog Akcionog plana u razdoblju od 2018. do 2022. godine pod nazivom „Unaprijeđeni uslovi i pristup provedbi AP UNSCR 1325“, određeni su da sudjeluju kao nositelji ili partneri u nizu aktivnosti koje kao cilj imaju poboljšanje mehanizama i instrumenata za provedbu AP za UNSCR 1325 te poboljšanje saradnje sa drugim institucijama koje direktno ili indirektno doprinose ostvarenju ciljeva Akcionog plana.

MO BiH je u cilju unaprijeđenja stanja u ovoj oblasti ostvarilo korisnu saradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regionu na ostvarivanju koncepta rodne ravnopravnosti.

Prema posljednjim analizama u MO BiH žena je ukupno 44.7%. U kategoriji državnih službenika je, od ukupno 147 državnih službenika, 63 su žene ili 42,8%. i u kategoriji zaposlenici, od ukupno 80 lica, 48 je žena ili 60%. Prema analizi podataka za izvještajni period, od ukupnog broja zaposlenih u OS BiH, 7,1 % su žene PVL, a 25,4 % žene civilna lica na službi u OS BiH. Procenat žena u odnosu na ukupan broj PVL i CL u OS BiH je 8,2%. Procenat žena PVL u kategoriji vojnika je 9,8 %, u kategoriji podoficira 4,4% i u kategoriji oficira je 5,7%. Najveći procenat žena PVL je u kategoriji vojnika 9,8 %, što je povezano sa samim podmlađivanjem ljudstva u OS BiH. Broj primljenih žena u PVS u izvještajnom periodu je; 60 žena u kategoriji vojnici ili 13,4%, 13 žena u kategoriji podoficiri ili 7,8% i 7 žena u kategoriji oficiri ili 31,8 %. U odnosu na 2020.godinu procenat primljenih žena u PVS je povećan, a cilj je ispoštovati preporuku MO BiH da se prilikom svakog prijema kandidata u profesionalnu vojnu službu, od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, u skladu sa listama uspjehnosti.

U MO BiH od ukupno popunjenih 16 pozicija imenovanih lica jednu poziciju zauzima žena ili 6,2 %, Od 8 pozicija rukovodećih državnih službenika 8 su popunjeni muškarcima i od 23 pozicije šefova odsjeka 7 zauzimaju žene ili 30,4 %. Od ukupno popunjenih 33 rukovodećih pozicija, 7 zauzimaju žene ili 22%. U OS BiH od ukupno popunjenih 717 rukovodnih dužnosti, 16 zauzimaju žene ili 2,2%. U OS BiH od ukupno popunjenih 2006 komandnih dužnosti 85 zauzimaju žene ili 4,2 %. Po završetku vojne akademije u profesionalnu vojnu službu u početnom činu oficira primljeno je 5 žena ili 14,2%. Prosječna zastupljenost žena pripadnica OS BiH u misijama u izvještajnom periodu je 8,5%.

Ciljani procenat kod prijema kandidata u profesionalnu vojnu službu u odnosu na broj žena je da se od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, u skladu sa listama uspjehnosti. Politikom rodne ravnopravnosti u MO i OS BiH definisani su ciljevi iste. MO i OS BiH imaju 15 certifikovanih instruktora za rodnu ravnopravnost. Ovi instruktori sudjeluju u obuci pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH te uspostavljaju i šire mrežu instruktora za rodnu jednakost u MO i OS BiH.

Bosna i Hercegovina je pristupila Mreži načelnika generalštabova - Žene, mir i sigurnost 2018. godine, na poziv Velike Britanije, kao prva država Zapadnog Balkana koja je pristupila ovoj globalnoj mreži, a u okviru nje se vode brojne aktivnosti na implementaciji Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325, a koja se isključivo odnosi na promociju rodne jednakosti, sprečavanje seksualnog nasilja u zonama konflikta, opšte poboljšanje statusa i veću zastupljenost žena u institucijama i organizacijama.

Ministarstvo odbrane BiH, zajedno sa ministarstvima odbrane Makedonije, Crne Gore i Srbije, učestvuje u nastavku regionalnog projekta: “Podrška integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformu sektora bezbednosti na Zapadnom Balkanu” u organizaciji UNDP/SEESAC. U okviru ovog projekta, dva puta godišnje se održavaju redovni sastanci predstavnika mehanizama za rodnu ravnopravnost ministarstava odbrane i oružanih snaga Zapadnog Balkana kao i sastanci trenera za rodnu ravnopravnost. Ovi sastanci predstavljaju oblik razmjene iskustava i naučenih lekcija. Takođe u okviru ovog regionalnog projekta urađena je Druga regionalna studija o položaju žena u Oružanim snagama Zapadnog Balkana i Regionalni priručnik o prevenciji i odgovoru diskriminaciji zasnovanoj na spolu, seksualnom uznemiravanju

i zlostavljanju. U izradi predmetnih dokumenata aktivno su učestvovali predstavnici MO i OS BiH, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije.

Predstavnici MO BiH su prisustvovali ministarskoj konferenciji „Put naprijed u ravnopravnosti spolova na Zapadnom Balkanu“, u organizaciji Ministarstva odbrane Crne Gore i UNDP-a, 7. decembra 2021. u Budvi, Crna Gora, gdje su prezentovani Regionalni priručnik o prevenciji i odgovoru diskriminaciji zasnovanoj na spolu, seksualnom uznemiravanju i zlostavljanju i Druga regionalna studija o položaju žena u Oružanim snagama Zapadnog Balkana. Na toj aktivnosti ministri odbrane zemalja učesnica projekta su potpisali „Ministarsku deklaraciju o potpori ravnopravnosti spolova u reformi sigurnosnog sektora na zapadnom Balkanu.“

Predstavnici Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH su učestvovali na NATO godišnjoj konferenciji za 2021. godinu o perspektivama rodne ravnopravnosti koja je održana 07. i 08.12.2021. godine u NATO sjedištu u Briselu.

U cilju unapređenja pitanja rodne ravnopravnosti izmjenjena je Knjiga ličnih formacija komandi i jedinica Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i izvršena je promjena naziva formacijske dužnosti, te je uvedena formacijska dužnost Savjetnik načelnika Zajedničkog štaba za rodnu ravnopravnost, ujedno oficir za administriranje i softver.

10. Nabavka i logistika

Težište rada u oblasti nabavke i logistike u 2021. godini bilo je usmjereno na realizaciji poslova i zadataka:

- Realizacija Plana nabavki za 2021. godinu i odobrenih višegodišnjih projekata;
- Realizacija plana rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a;
- Primopredaja neperspektivne nepokretne imovine i ostale pokretne imovine MO i OS BiH vladama entiteta;
- Izrada i ažuriranje podzakonskih akata iz oblasti logistike i nabavke;
- Održavanja i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike u skladu sa prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Nastavak modernizacije skladišta NVO prema NATO standardima;
- Razvoj kapaciteta za potrebe vršenja vazduhoplovne medicinske evakuacije „MEDEVAC“;
- Nastavak razvoja sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta;

10.1 Perspektivna i neperspektivna nepokretna vojna imovina

Tokom 2021. godine provedene su aktivnosti koje se odnose na status nepokretne vojne imovine. U 2021. godini predate su dvije lokacije i to: kasarna „Matrez“ Visoko i Kasarna „Bradina“ Konjic.

U više navrata je pisano vladama entiteta za predaju neperspektivnih lokacija koje se mogu odmah predati.

U tabeli koja slijedi, prikazani je izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno-knjižnog stanja perspektivne nepokretne imovine:

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine	63
2.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine i Državu Bosnu i Hercegovinu	33
3.	Lokacije za koje postoji mogućnost knjiženja u njihovim obuhvatima ili djelu obuhvata a naslijeđe su bivše JNA.	25
4.	Lokacije koje u ovom trenutku nije moguće knjižiti zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa	5

Tabela 28: Izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja

Izvještaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja uzimajući u obzir Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,

RB	STATUS LOKACIJA	BROJ
1.	Perspektivne vojne lokacije	57
2.	Perspektivne vojne lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo odbrane i Državu Bosnu i Hercegovinu	31
3.	Lokacije koje će prilikom stupanja na snagu Odluke postati neperspektivne	7
4.	Lokacija koja će se prilikom stupanja na snagu Odluke iz neperspektivnih vratiti u perspektivne	1

Tabela 29: Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine,

10.2 Rješavanje viškova naoružanja i nestabilne municije OS BiH

U 2021.godini je planom rješavanja viškova naoružanja, municije i MES-a planirano da se isto vrši demilitarizacijom MiMES-a u sljedećim kapacitetima i subjektima. Subjekti koji su vršili demilitarizaciju u kapacitetima OS BiH na lokaciji „3.maj“ Doboj je TROM/GLB/KL OS BiH, a na poligonu „Glamoč“ su OS BiH i „Tetra Tech“ (preko tehničkog aranžmana). Privredni subjekti kapaciteti izvan sistema odbrane i to preko UNDP (u BiH i putem regionalnog pristupa izvan BiH) preko projekata EU STAR i EXPLODE+).

- a) Metodom delaboracije i spaljivanja (lokacija „3.maj“ Doboj) ..... **63,57 tona;**
- b) Metodom otvorene detonacije i spaljivanja (poligon „Glamoč“) ... **84,71 tona;**
- c) Civilnim kapacitetima..... **29,88 tona**

Pokazatelji rezultata uništenja MiMES-a u posljednjih 16 godina prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	GODIN A	Doboj (tona)	Glamoč (tona)	Civilni kapaciteti (tona)	SVEUKUPNO (tona)
1.	2006.	1040	188		1855
2.	2007.	974	218		2022
3.	2008.	974	142		1814
4.	2009.	695	284		1124
5.	2010.	838,3	296,4		1640,7
6.	2011.	656,7	435		1115,9
7.	2012.	460,4	396,2		856,6
8.	2013.	517	380,6		897,6
9.	2014.	794,1	374,6		1168,7
10.	2015.	1250	585,9		1835,9
11.	2016.	1106,2	607,9		1902,10

12.	2017.	1113,87	499,26		1613,13
13.	2018.	1279,93	503,66		1783,59
14.	2019.	586,07	433,49	474,59	1494,15
15.	2020.	162,69	315,82	47,64	526,15
16.	2021.	63,57	84,71	29,88	178,16

Tabela 30: Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a

10.3 Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tokom 2021. godine, prikazan je u tabeli koja slijedi:

Red. br.	DONATOR	VRSTA DONACIJE	VALUTA	VRIJEDNOST
1.	Vlada SAD	Vozila HMMWV (21 kom.)	USD	3.115.778,70
2.	Vlada SAD	Rezervni dijelovi	USD	44.658,00
3.	Vlada SAD	Helikopter Huey 2 (4 kom.)	USD	33.684.944,00
4.	NATO	Termometri (550 kom.)	EUR	9.999,00
5.	NATO	Komore (3 kom.)	EUR	40.831,74
UKUPNO:			USD	36.845.380,70
			EUR	50.830,74

Tabela 31: Pregled strane vojne pomoći

10.3.1 Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19 u MO i OS BiH

R/B	NAZIV MS	J/M	KOLIČINA
Pregled primljenih (doniranih) sredstava od strane Vlade SR Njemačke			
1.	Zaštitne maske	kom	220.225

Tabela 32: Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19

10.4. Ugovaranje nabavki roba i usluga

Plan nabavke MO BiH za 2021. godinu, zaključno sa danom 31.01.2022.godine, je urađen i usklađen sa prijedlogom Budžeta MO BiH za 2021. godinu, a koji je obuhvatio sve bitne elemente: vrsta nabavke, postupci za nabavku, rokovi otpočinjanja i nosioci aktivnosti, predmet nabavke i odobreni budžet za predmete nabavke. Pokazatelji o realizaciji Plana nabavke za 2021. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R/B	PLAN NABAVKE	VRIJEDNOST (KM)
1	2	3
1.	Po planu nabavke za 2021.godinu	32.942.577,17
2.	Izuzeto iz Zakona o javnim nabavkama	3.687.773,34
3.	Postupci nabavki započeti u 2020.g. a završeni 2021.g	479.787,00

4.	Za ugovaranje	28.664.449,79
5.	Pokrenute nabavke	23.946.661,40
6.	Ugovoreno	15.859.402,54
7.	U statusu pokrenuto, a još uvijek neugovoreno	3.941.776,59
8.	Razlika procijenjeno/ ugovoreno (ostvarene uštede)	896.173,18
9.	U statusu: referat zaprimljen-postupak nije pokrenut	111.909,10
10.	Završen postupak nije ugovoreno	3.179.589,78

Tabela 33: Realizacija Plana nabavke

Planom nabavke za 2021.godinu planirana je nabavka roba, usluga ili radova po osnovu tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od **33.342.068,61 KM** uključujući i nabavke po osnovu doniranih sredstava (**399.491,44 KM**).

Od planiranih nabavki iz Zakona o javnim nabavkama izuzete su nabavke u vrijednosti od **3.687.773,34 KM** ili **11,19%** planiranih nabavki. Na stvorene obaveze iz 2020.godine odnosi se **479.787,00 KM** ili **1,45%**. Navedena sredstva nisu bila planirana u početnoj verziji plana nabavke za 2021. godinu što je kasnijim izmjenama plana preplanirano. Za pokretanje nabavki po Planu nabavke roba, usluga ili roba za potrebe MO BiH u 2021.godini procijenjena vrijednost predmeta nabavki iznosi **28.664.449,79 KM** ili **87,01%**. U 2021.godini pokrenuto je referata ili postupaka nabavke u ukupnoj vrijednosti **23.946.661,40 KM**. Razlika novčanih sredstava između stavki „za ugovaranje“ i „pokrenute nabavke“ u iznosu od **4.717.788,39 KM** nastala je iz razloga što se odustalo od određenih nabavki koje su već bile pokrenute da bi se namirila nedostajuća novčana sredstva za druge obaveze koje su nastale a uslijed toga što se radilo u uslovima privremenog finansiranja. Pored navedenog, razlog ne pokretanja nabavki je i činjenica da je u drugoj polovini godine došlo do značajne fluktuacije cijena (posebno energenata), kao i učestale žalbe ponuđača koje određene postupke nabavke usporavaju na duži vremenski period. Naglašavamo da je ovaj iznos od 4.717.788,39 KM potrebno umanjiti za iznos od **2.368.583,84 KM** koja se nisu mogla ugovarati jer budžet za 2021. godinu nije usvojen. Stoga je ukupni neugovoreni iznos **2.349.204,55 KM**.

U toku 2021.godine sklopljeno je ugovora u vrijednosti od **15.859.402,54 KM** ili **55,32%**, dok se u procesu ugovaranja nalaze postupci u vrijednosti od **3.941.776,59 KM** ili **13,75%** u odnosu na PN za 2021. godinu.

Nisu pokrenuti postupci za predmete nabavke u vrijednosti **111.909,10 KM** ili **0,33%** od planiranih nabavki. Razlog za ne pokretanje određenih referata je što budžet za 2021. godinu nije usvojen, kao i činjenica da je u drugoj polovini godine došlo do značajnih fluktuacija cijena (naročito energenata), pa nije bilo dovoljno vremena da se provedu postupci nabavki. Pored navedenog, za određene postupke nabavka nije završena jer su dobavljači odbili da potpišu ugovore, a određeni postupci su obustavljeni, većinom iz razloga povećanja cijena na tržištu.

Kako je plan nabavke rađen na osnovu budžetskih zahtjeva, značajno je za napomenuti da je, uslijed privremenog finansiranja, odobrena suma sredstava za logističke potrebe tokom 2021. godine bila svega **18.000.000,00 KM**, odnosno **54,64%** od planiranih sredstava u planu nabavke. Potrebno je naglasiti da je za plan nabavke bilo potrebno osigurati **2.200.000,00 KM** za troškove špedicije za potrebe uvoza novih helikoptera za OS BiH koji su nabavljeni od OS SAD.

Pored navedenog, za višegodišnji projekat nabavke motornih vozila tokom 2021. godine ugovoreno je ukupno **3.237.834,60 KM**.

Uzevši sve prethodno u obzir, ukupno je za logističke potrebe tokom 2021. godine bilo raspoloživo **23.437.834,60 KM**. Obzirom da je ukupno pokrenuto **23.946.661,40 KM**, možemo zaključiti da je ukupna realizacija PN Ministarstva odbrane BiH za 2021.godinu **97,87%** u odnosu na ukupnu vrijednost pokrenutih nabavki.

Provedena je procedura za 259 postupaka nabavke u 2021.godini, o čega 255 postupaka na teret tekućih izdataka i 4 postupaka kapitalnih izdataka.

R.B.	STRUKTURA PROVEDENIH POSTUPAKA	VRIJEDNOST/KM
1	Okvirni sporazum (2021)	7.787.548,97
2	Otvoreni postupak (2021)	6.760.810,97
3	Konkurenski postupak (2021)	253.076,93
4	Anex II dio b) i c) (2021) čl 8	2.200.158,99
5	Direktni postupak (2021)	468.119,98
6	Pregovarački postupak (2021)	826.948,01
7	Izuzeće	56.880,00
8	Postupci provedeni u 2019 (Otvoreni postupak)	110.958,50
9	Postupci provedeni u 2018 (Otvoreni postupak)	2.039.895,00
10	Postupci provedeni u 2020 (Otvoreni postupak)	2.613.799,87
UKUPNA VRIJEDNOST PROVEDENIH POSTUPAKA:		23.118.197,17

***Tabela 34:** Struktura provedenih postupaka nabavke*

10.5. Održavanje sredstava

Održavanje materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH je realizovano u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima na osnovu privremenog finansiranja i Planom nabavki MO BiH i OS BiH za 2021.godinu. Razlog nedovoljne realizacije utroška odobrenih budžetskih sredstava je umanjeno i restrukturiranje finansijskih sredstava za ugovaranje nabavke rezervnih dijelova i usluge održavanja TMS. Takođe, zbog nepotpunih i nedefinisanih tehničkih specifikacija za starije tipove motornih vozila došlo je do kašnjenja u pokretanju procedure ugovaranja usluga održavanja i nabavke rezervnih dijelova.

Procedure ugovaranja za određene grupe sredstava nisu završene do kraja ove godine zbog ulaganja žalbi ponuđača. Nije ugovoreno održavanje sljedećih sredstava:

- Nabavka rezervnih dijelova za metaldetektore u iznosu od 10.400 KM;
- Nabavka rezervnih dijelova za motorna vozila u ukupnom iznosu od 283.513 KM;
- Održavanje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 106.000 KM;
- Usluga unajmljivanja i održavanje mrežnog print sistema u OS BiH u iznosu od 100.000 KM;
- Usluge održavanja oklopnih vozila u iznosu od 60.000 KM;
- Usluge održavanja DMS sistema 60.000 KM;
- Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu od 190.000 KM;
- Održavanje mašine za deminiranje MH-05 u iznosu od 46.000 KM;
- Dio usluga održavanja motornih vozila i inženjerskih mašina za regiju Sarajevo, Banja Luka i Tuzla u iznosu od 367.000 KM;
- Usluge održavanja vozila i sredstava PVO u iznosu od 75.000 KM;
- Usluga čišćenja, baždarenja benzinskih pumpi i terminala u iznosu od 36.000 KM.

Poseban problem predstavlja veoma niska operativnost helikoptera, zbog starosti i isteklih vremenskih i radnih resursa većine helikoptera. Rješenje problema je nabavka novih helikoptera, a što je već djelimično realizovano isporukom 4 helikoptera putem ugovora o udruživanju finansijskih sredstava sa Vladom SAD.

Određene aktivnosti iz plana nabavke su ugovorene ali zbog nedostatka finansijskih sredstava njihova realizacija će biti prenešena u 2022.godinu, a to su:

- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu 391.183 KM;
- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere Gazela u iznosu od 167.625 KM.

Realizacija svih usluga održavanja TMS i nabavke rezervnih dijelova za potrebe MO i OS BiH u 2021.godini je vršena na osnovu 105 različitih ugovora. Većina ugovora je zaključena na osnovu važećih okvirnih sporazuma ili su prenešeni iz predhodne godine.

Zbog zastarjelosti motornih vozila poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Primjera radi godina proizvodnja m/v DAF (koji su najmnogobrojniji) kreće se od 1979. do 1988.godine, što znači da je njihova starost od 33 do 42 godina. Mnogi r/d za navedena vozila se više ne proizvode ili ih je veoma teško obezbjediti. Slična situacija je i sa ostalim programima teretnih motornih vozila. Takođe, zbog različitih vrsta motornih vozila, tipova, modela, godina proizvodnje i lokacija upotreba neophodno je ugovoriti usluge održavanja sa velikim brojem servisnih radionica, a što je veoma teško ili nemoguće uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nabavkom novih vozila kroz višegodišnji projekat je poboljšán stepen operativnosti motornih vozila, a time i sposobnost OS BiH za izvršenje planiranih zadataka.

Ukupna finasijska sredstva predviđena Planom nabavi za 2021.godinu za usluge održavanja motornih vozila su iznosila 913.976,90 KM. Prema odluci o privremenom finasiranju ukupna raspoloživa finasijska sredstva na godišnjem nivou su umanjena na iznos 407.500 KM, a nakon posljednjeg restrukturiranja su smanjena na 250.000 KM što je 27% od planiranih finasijskih sredstava. Nasuprot tome značajno su povećana finasijska sredstva za vanplanske „hitne“ nabavke rezervnih dijelova za održavanje m/v u kapacitetima OS BiH u iznosu od 270.000 KM, dok je po osnovu realizacije sklopljenih ugovora za nabavku rezervnih dijelova utrošeno 99.083 KM. Ovakav trend nabavke rezervnih dijelova se mora izmjeniti u korist nabavke putem ugovora.

Održavanje motornih vozila i opreme u radioničkim kapacitetima OS BiH izvodi se u malom obimu, jer nedostaju rezervni dijelovi, oprema i alat. Izvršena je isporuka r/d u iznosu od 99.083 Km.

U protekloj godini nije sklopljen ugovor za održavanje naoružanja i vojne opreme, iako je bilo odbreno 241.000 KM. Firme koje su kvalifikovane za ove poslove nemaju regulisane poreze i doprinose, pa u skladu sa ZJN nisu u mogućnosti dostaviti valjane ponude.

Realizirane usluge održavanja tokom zadnje dvije godine prikazane su u tabeli koja slijedi:

R/b	TEKUĆE ODRŽAVANJE AKTIVNOST	Vrijednost ugovorenih usluga održavanja TMS u KM	
		2020. godina	2021. godina
1.	Održavanje borbenih vozila: - Tenkovi i transporteri - Naoružanje i vojna oprema	0,00 <u>0,00</u> 0,00	6.981,39 <u>20.068,00</u> 27.049,39
2.	Održavanje i delaboracija municije	0,00	2.172,25
3.	Održavanje neborbenih vozila: - Tehnički pregled vozila - Putnička, kombi i terenska vozila - Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inž. i deminerske mašine - Usluge servisiranja novih vozila pod garancijom - Nabavka rezervnih dijelova za motorna vozila	106.000,00 418.431,00 689.094,00 41.183,00 <u>0,00</u> 1.254.711,00	74.034,69 251.494,10 267.057,28 41.133,17 <u>148.274,06</u> 781.993,30
	UKUPNO:		

4.	Održavanje vazduhoplovstva:		
	- Izdaci za brzu poštu (analiza uzoraka ulja za helikoptere)	11.000,00	13.000,00
	- Tekuće održavanje letjelica	195.000,00	6.341,60
	- Remont rezervnih dijelova i sklopova za helikoptere		
	- Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere	549.900,00	998.107,46
	- Remont helikoptera Mi-8	567.000,00	558.809,55
	- Kalibracija alata i ispitno-mjerne opreme	0,00	0,00
	UKUPNO:	<u>23.998,00</u> 1.346.898,00	<u>25.000,00</u> 1.601.258,61
5.	Održavanje ostalih sredstava:		
	- Intendantska TMS	23.019,00	94.513,17
	- Telekomunikacijska TMS	112.000,00	66.026,09
	- Informatička i biro oprema	126.359,00	110.689,14
	- Elektroenergetski uređaji i radionička oprema	93.000,00	97.010,33
	- Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje rezervoara i druge usluge održavanja.	<u>53.000,00</u>	<u>32.454,69</u>
	UKUPNO:	407.378,00	400.693,42
UKUPNO:		2.997.987,00	2.813.166,93

Tabela 35: Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga tekućeg održavanja motornih vozila, naoružanja i vojne i druge opreme te nabavke rezervnih dijelova (uključujući prenesene ugovore iz 2020. godine) iznosi 2.813.166,97 KM, što je manje za oko 180.000 KM u odnosu na 2020. godinu. Razlog je što u 2021. godini nije završena procedura ugovaranja nekih aktivnosti koje su gore navedene. Vrijednost izdatih narudžbenica iznosi samo 1.379.366 KM, jer zbog privremenog finansiranja i nedostatka finansijskih sredstava za određene ugovore nisu ni izdate narudžbenice, a neke izdate narudžbenice su stornirane zbog potrebe plaćanja špediterskih usluga za helikoptere.

U poređenju sa predhodnom godinom došlo do povećanja operativnosti motornih vozila jer je izvršena nabavka određenog broja novih vozila. Posebno treba istaknuti nizak procenat operativnosti letjelica i oklopnih borbenih sredstava.

Vremenski i eksploatacioni resursi većine TMS koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH su istekli, te je potrebno hitno izvršiti znavljanje sa novim sredstvima. Ovaj problem je posebno izražen kod helikoptera i motornih vozila.

10.6. Građevinarstvo i infrastruktura

10.6.1. Nastavak modernizacije skladišta NVO prema važećim NATO standardima

Projekat se razvija kroz program javnih investicija Bosne i Hercegovine, dok se sredstva u budžetu MO BiH ne planiraju, iako je osnovni zadatak OS podizanje standarda na uređenju skladišta.

Kroz OSCE-ov projekat „SAFE UP“ se podiže sigurnost skladišta kroz podizanje standarda tehničke i PPZ zaštite na 5 lokacija i to Krupa, Kula, TBT, Rabić i TROM Doboj.

- Obezbeđena PP oprema za 5 lokacija;
- Urađena nova hidrantska mreže na lokaciji TROM Doboj;
- Opremanje objekat straže i komandnog na lokaciji Krupa.

Kroz UNDP-ov projekat „EXPLODE“, kroz donaciju Kraljevine Saudijske Arabije, se poboljšava infrastruktura objekata na 2 lokacije za skladištenje MES-a i to Krupa i Kula;

- Krupa – Rekonstrukcija dva skladišna objekta i sanacija objekta komande i straže, kao i putnih komunikacija. U toku je primopredaja radova;
- Kula- Planska aktivnost na uređenju putnih komunikacija objekata i grijanja na lokaciji po projektima 2020-2021 sa realizacijom u 2022. godini.

Izvršena je sanacija i rekonstrukcija objekta broj 9 u kasarni Travnik, te je izvršena primopredaja.

10.6.2 Tekuće i investiciono održavanje objekata infrastrukture

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

	2019		2020		2021	
	Planirano	Realizovano	Planirano	Realizovano	Planirano	Realizovano
Električna energija	3.168.288	3.610.345	2.988.000	3.500.000	2.988.000	3.600.000
Isporuka toplotne energije	492.000	542.755	440.000	520.000	340.000	486.000
Zemni gas	100.000	69.150	100.000	74.000	88.672	70.000
Voda i kanalizacija	729.000	947.641	725.000	845.000	625.000	717.000
Održavanje zelenih površina	12.000	1.800	0	0	23.000	0
Usluge odvoza smeća	143.000	191.017	129.642	190.000	93.000	190.000
Unajmljivanje imovine	98.560	3.000	9.600	3.800	10.330	8.330
Ukupno komunalne usluge	4.742.848	5.365.708	4.392.242	5.133.800	4.168.002	5.071.330
Usluge GZR	617.000	607.216	678.001	290.000	589.777	349.000
Usluge održavanja opreme	675.254	564.732	728.511	498.000	709.020	308.000
Usluge projektovanja i ispitivanja	30.000	0	41.700	5.148	41.500	0
Kapitalni	149.834	149.834	207.000	0	301.000	0
Ukupno gradjevina	1.472.088	1.321.782	1.448.212	793.148	1.641.297	657.000
Ukupno infrastruktura	6.159.936	6.734.782	5.840.454	5.926.948	5.809.299	5.728.330

Tabela 36: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

Evidentno je da su planirana sredstava za održavanje objekata i infrastrukture nedovoljna, a da su realne potrebe daleko veće. I pored svih napora, svake godine je sve veće i veće propadanje objekata i infrastrukture.

10.7. Saobraćaj i transport

U 2021. godini nadležne jedinice su dale transportnu podršku aktivnostima jedinica OS BiH po ukupno 3.160 (u 2019. godini bilo 4491, a u 2020.g. 3.458) transportnih zahtjeva, od čega 2.424 planskih (77 %) i 736 vanrednih zahtjeva (23 %). Od ukupnog broja zahtjeva, otkazano ili odbijeno je 204 zahtjeva (6 %). Prevezeno je ukupno 59.137 lica. Navedena transportna podrška posebno se odnosi na aktivnosti:

- transportna podrška kontrolnim bojnim gađanjima, SIMEX/FTX/LIVEX vježbama; podrška realizaciji vježbe „Bilateralna vježba 20“ sa OS USA;
- transportna podrška KTP, 100% inspekcija i manipulativnih radova sa MS klase V, transport MS klase V prema odobrenim zahtjevima za jedinice OS BiH koje su izvodile obuku, transport MS klase V prema odobrenim planovima i najavama, sekundarnih sirovina, teških i specijalnih tereta;
- transportna podrška prevoza stranog vojnog osoblja za vrijeme učestvovanja u vježbama i obukama na području BiH,

- transportna podrška obilježavanju Dana OS BiH i pješadijskih pukova OS BiH i prevoz počasnih jedinica,
- Transportna podrška značajnijim aktivnostima, pokloničkih putovanja i hodočašća, božićnih prijema, drugih vjerskih aktivnosti i sl.,

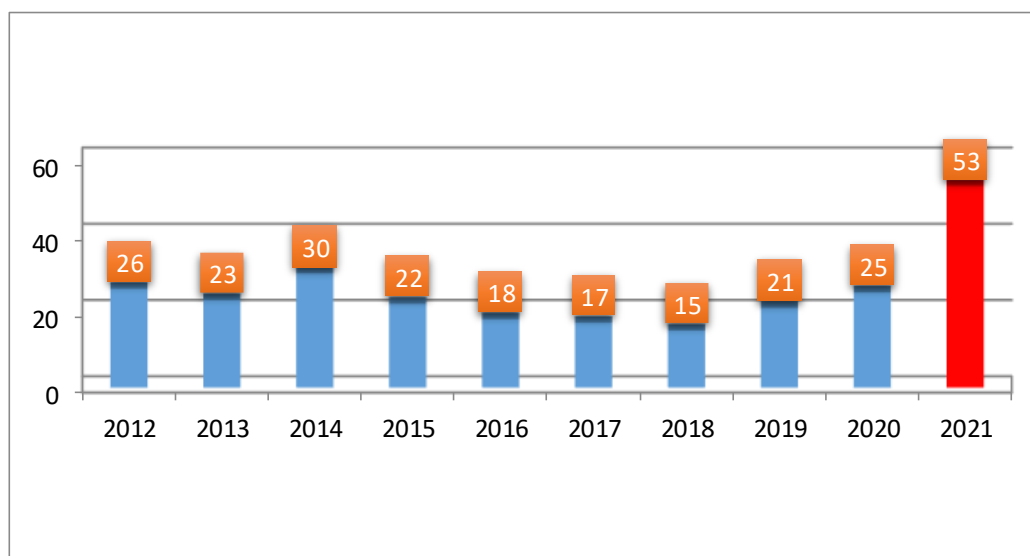
Redovno je vršena koordinacija sa predstavnicima Autoceste FBiH, MUP-a Federacije BiH i MUP-a Republike Srpske po pitanju kretanja motornih vozila i prevoza opasnih materija (MiMES), po dostavljenim najavama.

Ukupno je transportovano 516,4 tona tereta, a od toga MS Klase V 186,6 tona, sekundarnih sirovina dobijenih u procesu delaboracije 329,8 tona.

Zaprimljeno – obrađeno i odobreno 6.265 zahtjeva za kretanje NVO, gađanja/uništavanja u OS BiH, od čega 5.211 prijava za odobrenje obuke i kretanje i 1.054 odobrenja za gađanje i uništavanje; bilo je 2.248 zahtjeva za trajna izmještanja i 308 NOTAM zahtjeva upućenih „BHANSA“.

PREGLED SAOBRAĆAJNIH NEZGODA U VREMENSKOM PERIODU 2012. – 2021. GODINA									
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
26	23	30	22	18	17	15	21	25	53

Tabela 37: Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda

Dijagram 6: Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda

Svi prekršaji u 2021. godini (ukupno 53), počinjeni od strane vozača vojnih motornih vozila, se odnose na član 44. (prekoračenje brzine u odnosu na propisanu brzinu kretanja), a vozači su sankcionisani po važećim zakonskim propisima (ZOBS-a). Može se zaključiti da su vozači u odnosu na protekli period, a nakon izvršene nabavke novih vozila u OS BiH, pokazali niži stepen poštivanja saobraćajnih propisa.

REGISTRACIJA I OSIGURANJE m/v	
Ukupno registrovanih m/v u bazi OS BiH	2363
Produženje važenja registracije	718

Preregistracija na nove reg.tablice	77
Izvršeno izdavanje SbD i registarskih tablica	77
Redovna zamjena dozvole- RzD	132
Izvršene promjene na vozilu-VzD, PK i OP	32
Izdavanje probnih tablica	255
Otvoreno dosijea saobraćajne nezgode	30
Obrađeno dosijea saobraćajne nezgode	35
Osiguranje od AO	213
Kasko osiguranje	3
Registracija m/v u MUP-u	0
Registracija borbenih vozila	0
Odjava iz evidencije	20
Obrada dosijea po članu 9.	0

Tabela 38: Pregled registrovanih i osiguranih m/v

Takođe vršena je i obuka pripadnika OS BiH u organizaciji CKK za kurseve LOGREP, LOGFAS u više vremenskih termina, kao i obuka vozača, vozača ADR i ADR savjetnika u organizaciji Komande za obuku u Travniku.

Operativnost voznog parka

Na osnovu pregleda operativnosti opreme OS BiH koji se dostavlja kvartalno možemo zaključiti da nije na zavidnom nivou tako da operativnost za trenutnu popunu od 68,85% generalno je u prosjeku 45,12%. Prosječna starost svih registrovanih m/v je 30,447 godina, odnosno:

- Do 7 godina starosti je 324 m/v;
- Od 8 do 15 godine su 42 m/v;
- Od 16 do 25 godina starosti su 420 m/v;
- Od 26 do 35 godina 489 m/v;
- Preko 35 godina starosti ima 1.088 m/v.

Opremanje MO i OS BiH motornim vozilima se realizuje preraspodjelom motornih vozila MO BiH i OS BiH. OS realizuju popunu po formaciji, dok Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove MO BiH na osnovu postojećeg Pravilnika od 22 raspolaže sa 16 motornih vozila, s tim što će u narednom periodu biti izvršena prodaja vozila koja su nerentabilna za daljnje održavanje, odnosno u upotrebi su više od 15 godina ili su prešla preko 350000 kilometara.

10.8. Sanitetsko veterinarska zaštita

Težište rada u 2021.godini u oblasti sanitetsko veterinarske zaštite bilo je na realizaciji aktivnosti iz Plana nabavke za 2021.godinu, a koje su u potpunosti realizovane, kako po sklapanju svih ugovora tako i u finansijskom smislu utroška budžetskih sredstava, te se ogleda kroz sljedeće aktivnosti:

- Zaključeni su ugovori za zdravstvene preglede profesionalnih vojnih lica: deminera, pilota i letačkog osoblja, vozača, lica koja se upućuju u misije ili na školovanje u inostranstvo u 2021.godini, kao i sistematski pregledi za prijem PVL u OS BiH i to sa sledećim javnim zdravstvenim ustanovama:
  - a) Ugovori o vršenju zdravstvenih pregleda za PVL:
    - JU Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo,
    - JU Zavod za medicinu rada i sportsku medicinu Zenica,
    - JZU Dom zdravlja «Dr Mustafa Šehović» Tuzla,
    - Dom zdravlja Mostar.

Problem, vezano za ugovaranje zdravstvenih pregleda na LOT-u 5, Banja Luka, je žalba Zavoda za medicinu rada i sporta Banja Luka koje je upućena prema Uredu za žalbe i još se čeka odgovor.

Sredstva planirana budžetom za 2021.godinu a vezano za zdravstvene preglede, nisu utrošena iz razloga što nije bilo pregleda za misiju, pregleda po povratku iz misije i vakcinacija za iste, te je dat prijedlog za rebalans budžeta od 200.000,00 KM. Svi prethodno navedeni ugovori su potpisani na 2 godine.

b) Ugovori za vršenje redovnih i vanrednih laboratorijskih analiza:

- JZU Institut za javno zdravstvo Banja Luka,
- Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona,
- JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo (za Sarajevo i Zenicu),
- Zavod za javno zdravstvo Mostar,
- Veterinarski fakultet Sarajevo.

- Pojava korona virusa, SARS-CoV 2, koja je izazvala pandemiju, COVID 19, otežala je funkcionisanje i rad Odsjeka za sanitetsko veterinarsku zaštitu. Odsjek postaje nosilac u provođenju higijensko epidemioloških mjera u zgradi Ministarstva odbrane i davanju smjernica sanitetskoj službi OS BiH, za provođenje higijensko epidemioloških mjera u jedinicama.

U 2021.godini, obzirom na nastavak pandemije COVID 19, nastavljene su aktivnosti u vezi s pandemijom u MO i OS BiH svakodnevno, sa težištem na sprovođenju propisanih mjera za sprečavanje širenja zaraze.

Obavezna dezinfekcija svih prostorija vrši se jednom mjesečno a po potrebi i više puta, svakodnevno se vrši praćenje ulaska zaposlenih i mjerenje temperature kao i nošenje zaštitnih maski u prostorijama. U sprovođenju propisanih mjera angažovani su timovi sanitetsko veterinarske službe OS BiH uz koordinaciju Odsjeka za sanitetsko veterinarsku zaštitu.

- Odsjek je izradio „Plan realizacije mjera i aktivnosti na umanjenju posljedica oboljelih pripadnika MO i OS BiH od zaraze COVID 19“, koji je dostavljen svim jedinicama a posebno sanitetskom osoblju zbog daljeg praćenja stanja pripadnika koji su preboljeli virus ali imaju određene tegobe. Plan je urađen u svrhu pomoći pripadnicima OS BiH kao i jačanju odbrambenih snaga OS BiH.
- Prema razvoju epidemiološke situacije, Odlukama Vijeća ministara kao i preporukama kriznih štabova entiteta teče dalja organizacija sanitetske službe i praćenje novonastale situacije pandemije COVID 19.
- Stanje u vezi sa oboljelim od COVID 19 u MO i OS BiH na kraju 2021.godine:
Oboljelih: 1632
Umrlih : 14
- U OS BiH uspostavljene su četiri ambulate (Banja Luka, Tuzla, Sarajevo i Čapljina) što će u mnogome olakšati rad posebno u vremenu pandemije COVID 19.
- Saradnja sa civilnim zdravstvenim ustanovama se ostvaruje u smislu stalnog kontakta, po više pitanja (realizacije ugovora, sanitetska i veterinarska obezbjeđenja posebno zbog COVIDA 19).
- Organizovanje dobrovoljnog davalatstva krvi u jedinicama OS na teritoriji Bosne i Hercegovine, na osnovu potpisanog sporazuma sa Zavodima za transfuziju, Republike Srpske i Federacije BiH.

10.9. Razvoj sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta

Usvajanjem već urađenih i razvojem novih normativno-pravnih akata se uređuje sistem standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta, i time se stvaraju pretpostavke za dalji razvoj istog. Kroz implementaciju dijela odredbi partnerskog cilja PG 5300 „Upravljanje lancem snabdjevanja“ realizuju se pripreme radnje za aplikaciju na Nivo 2 NATO kodifikacijskog sistema.

U domeni nomenklature, standardizacije i kontrole kvaliteta pripremljeni su sljedeći sistemski dokumenti:

- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Nacrta);

- Instrukcija o postupanju sa uzorcima dobivenih putem nabavki u MO i OS BiH (usvojena i objavljena);
- Sistemski dokumenti za projekat LOGIS – Odluka o projektnoj organizaciji i Koncept projekta LOGIS (odobreni), Metodologija za procjenu rizika projekta LOGIS (ažuriranje u skladu sa novom metodologijom);
- Politika kontrole kvaliteta (faza lektorisanja);
- Ažuriranje Odluke o određivanju taktičkih i tehničkih nosilaca materijalnih sredstava u MO i OS BiH;
- Politika logistike (faza lektorisanja);
- Ažuriranje Pravilnika o planiranju, organizovanju i izvršenju logističkih potreba u MO i OS BiH

Takođe u protekloj godini ostvarena je značajna saradnja sa NSO (NATO ured za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za podršku i nabavku), kao i sa zemljama članicama NATO i PfP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta.

11. Finansije i budžet

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na finansiranje ukupnog sistema odbrane kroz sistem programiranja, budžetiranje i izvršenja budžeta, a težište je bilo usmjereno na programiranje i budžetiranje, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

11.1. Izrada srednjoročne projekcije budžeta za period 2022 - 2024. godina

Ova aktivnost realizirana je pravovremeno u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH. Srednjoročna projekcija rashoda plod je visokog stepena koordinacije, kako sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, tako i sa svim subjektima uključenim u ovaj proces, u okviru odbrambenog sistema.

RB	VRSTA RASHODA	PROJEKCIJA RASHODA		
		2022.	2023.	2024.
1.	Bruto plaće	200.112.000	201.718.000	200.432.000
2.	Naknade troškova zaposlenih	63.913.000	64.982.000	65.538.000
3.	Izdaci za materijal i usluge	91.530.000	88.896.000	87.210.000
4.	Tekući grantovi	0	0	0
5.	Kapitalni grantovi	205.000	468.000	707.000
6.	Kapitalni izdaci	426.640.000	454.705.000	215.748.000
UKUPNO:		782.400.000	810.769.000	569.635.000

Tabela 39: Struktura srednjoročne projekcije rashoda

Projekcije i trendovi u okviru DOB-a ne predviđaju značajnije povećanje budžeta odbrane. Uz nepovoljnu strukturu, budžet odbrane dodatno opterećuju i druga izdvajanja, kao što su troškovi održavanja i troškovi lokacija. Imajući u vidu navedeno, za realizaciju razvojnih projekata, opremanje i modernizaciju neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih finansijskih sredstva iz godišnjeg budžeta odbrane za ove potrebe. U uslovima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije odbrane, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti odbrane.

Uz visok stepen koordinacije sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i subjektima, unutar odbrambenog sistema, uključenim u ovaj proces, izrada prijedloga zahtjeva za dodjelu sredstava iz budžeta za 2022. godinu tekla je u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH. U zahtjevu za dodjelu sredstava iz budžeta za 2022. godinu iskazan je iznos od **298.426.000 KM**.

11.2. Izvršenje budžeta za 2021. godinu

Struktura izvršenja budžeta za 2021. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

RB	Vrsta rashoda	Restrukturirani	Odobreno	Realizovano	Procenat izvršenja
	Tekući izdaci	285.534.000,00	285.534.000,00	284.984.473	99,81
1.	Bruto plaće i naknade	198.540.000	197.121.000,00	198.473.629	99,97
2.	Naknade troškova uposlenih	63.200.000	57.647.000,00	63.198.077	100,00
3.	Putni troškovi	2.450.000	1.614.000,00	2.379.760	97,13
4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	430.000	649.000,00	413.877	96,25
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	6.752.000	5.787.000,00	6.546.348	96,95
6.	Nabavka materijala	4.196.000	8.755.000,00	4.132.837	98,49
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	2.846.000	4.120.000,00	2.820.582	99,11
8.	Troškovi zakupa	29.000	92.000,00	28.856	99,50
9.	Izdaci za tekuće održavanje	2.530.000	5.904.000,00	2.472.058	97,71
10.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	552.000	671.000,00	533.752	96,69
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	4.009.000	3.174.000,00	3.984.698	99,39
UKUPNO		285.534.000,00	285.534.000,00	284.984.473	99,81

Tabela 40: Pregled izvršenja budžeta zaključno sa 08.02.2022. godine

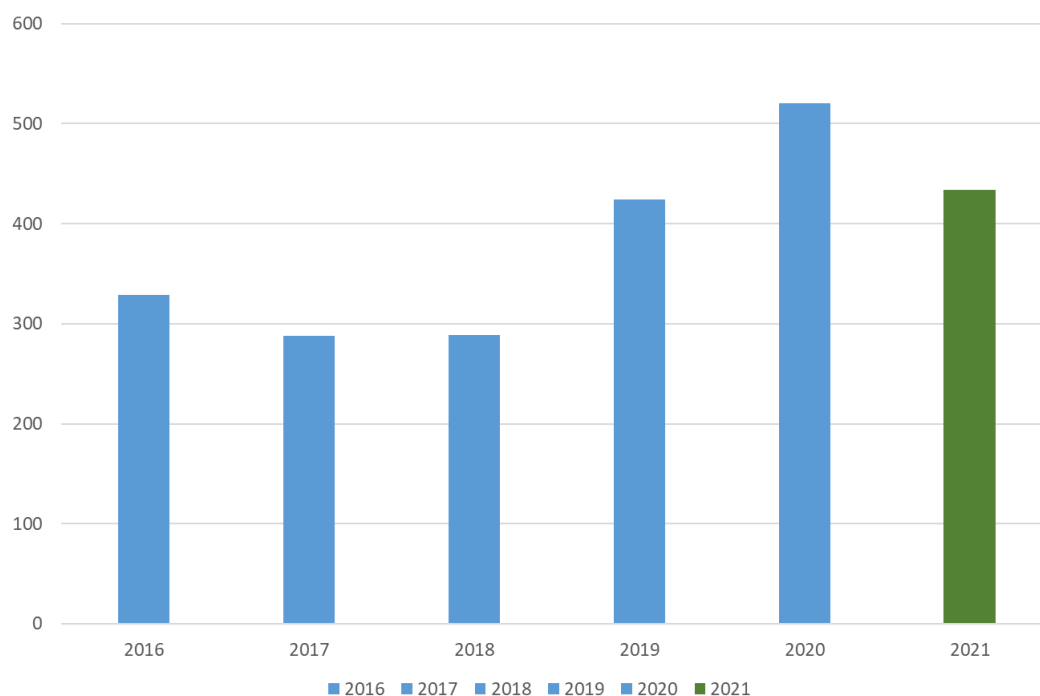
12. Izgradnja integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH

Generalni Inspektorat MO BiH (u daljem tekstu GI MO BiH) je težišno bio angažovan na provođenju osnovnih funkcija inspektora - pružanju pomoći i vršenje istraga iz nadležnosti GI MO BiH i inspektora OS BiH, obuci pripadnika OS BiH i MO BiH iz oblasti etike i profesionalizma, prava, obaveza i standarda ponašanja lica u odbrambenom sektoru i uloge inspektora u MO BiH i OS BiH, posjetama komandama i jedinicama OS BiH u cilju pružanja pomoći pojedincima i subjektima komandovanja, te identifikaciji sistemskih propusta i davanju preporuka za njihovu eliminaciju.

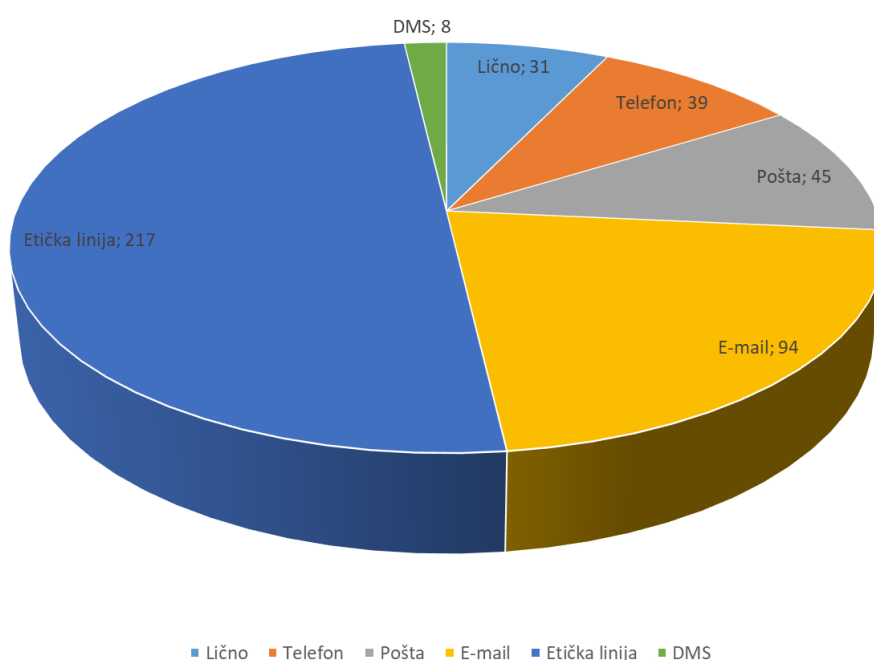
GI MO BiH dao je značajan doprinos na smanjenju rizika od pojave korupcije u odbrambenom sektoru kroz jačanje integriteta, povećanje transparentnosti i odgovornosti pripadnika MO i OS BiH. Aktivnosti u ovoj oblasti usmjerene su nizom planskih aktivnosti GI

MO BiH sadržanim u Programu reformi BiH, Planom integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za period 2020-2024, PC G024. Principi, koncept i aktivnosti jačanja integriteta, čiji je nosilac GI MO BiH, povezani su i inkorporirani u niz drugih projekata i funkcionalnih oblasti kao što su WPS (žene, mir i sigurnost), implementacija RVS UN 1325, SALW, cyber sigurnost, u kojima je GI MO BiH dao značajan doprinos.

U toku 2021. godine, putem različitih komunikacijskih kanala, zaprimljeno je **434 zahtjeva** za djelovanje inspektora, što predstavlja smanjenje od 86 zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu.

Dijagram 7: Uporedni prikaz broja zahtjeva za djelovanje inspektora

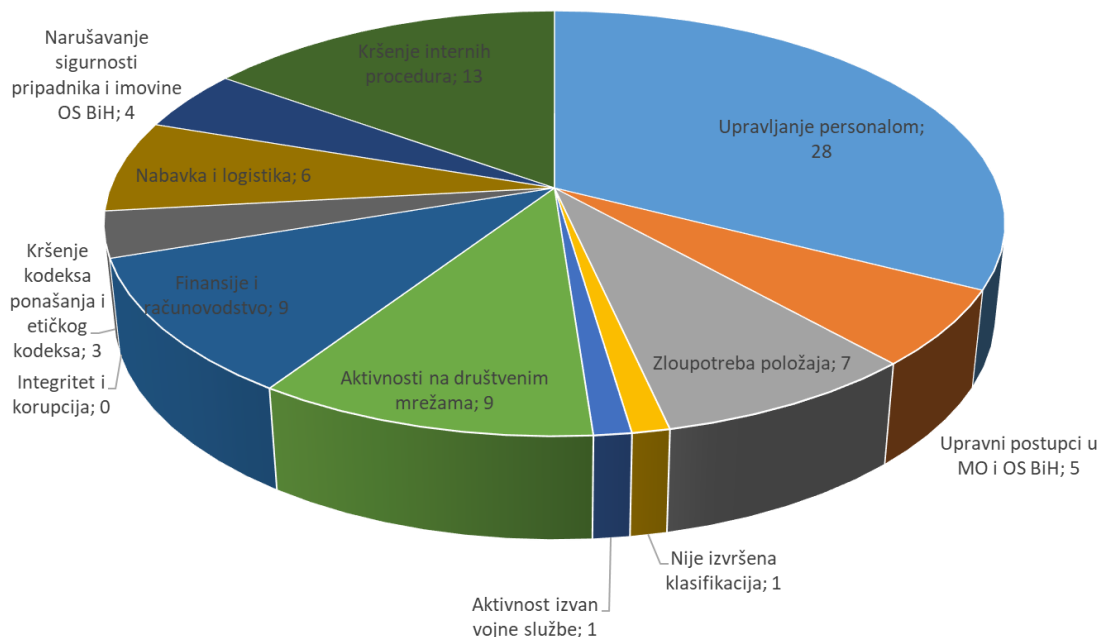

Dijagram 8: Komunikacijski kanali prijema zahtjeva za djelovanje inspektora

Značajno je navesti da je zadržan trend rasta udijela anonimnih zahtjeva u odnosu na prethodne godine.

Na dan 31.12.2021. godine, 75% zahtjeva je u fazi zaključivanja, dok su ostali u nekoj od 6 faza/koraka rješavanja.

U procesu provjera i utvrđivanja činjenica po zahtjevima, zaključno sa 31.12.2021. godine, inspektori su sistematizovali zastupljenost nepravilnosti i kršenja standarda po oblastima što je prikazano na sljedećem dijagramu:

Dijagram 9: Oblasti u kojima su konstatovane nepravilnosti ili kršenje standarda

Jedan od ključnih ciljeva GI MO BiH i inspektora OS BiH je preventivno djelovanje na smanjenju rizika i pojavnih oblika kršenja etičkih i profesionalnih standarda i drugih oblika neprofesionalnog i protivpravnog ponašanja u odbrambenom sektoru, koji se ostvaruje kroz obuku čiji su nosioci upravo inspektori. U toku 2021. godine, temama iz oblasti etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, na različitim događajima prisustvalo je 4.573 lica, na 27 lokacija.

Nadzor implementacije Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije vrši Ekspertna grupe za implementaciju politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije i Odbor za izgradnju integriteta i borbu protiv korupcije, tijela uspostavljenih ovim dokumentom, na svojim redovnim sastancima.

Kako bi uspostavili koordinaciju i sinergiju svih subjekata u MO BiH i OS BiH, ali i naših eksternih partnera, u aktivnostima izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, donešen je Plan integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za period 2020-2024 godine. O obimu zadataka najbolje ilustruje podatak da u okviru ovog Plana, Akcioni plan za prevenciju korupcije i borbi protiv korupcije za period 2020-2024 sadrži 162 aktivnosti, unutar 5 strateških ciljeva i 42 strateška programa, sa konkretnim nosiocima i pokazateljima implementacije. 14 Ocjenu implementacije ovog Plana, na radionici održanoj u periodu od 7. do 11.06.2021. godine u Konjicu, izvršila je Ekspertna grupa za implementaciju Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH, kojom predsjedava generalni inspektor brigadni general Mirsad Ahmić.

Ekspertna grupa je tom prilikom pripremila Godišnjeg izvještaj o realizaciji Plana integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za period 2020 – 2024. godina, u kome je utvrđeno da je iz Akcionog plana:

- Realizovano ..... 33 aktivnosti (20,37%),
- U kontinuitetu se realizuje..... 111 aktivnosti (68,52%),
- U toku je realizacija ..... 15 aktivnosti (9,56%),
- Nisu realizovane ..... 2 aktivnosti (1,23%) i
- Neprimjenjiva je ..... 1 aktivnost (0,62%).

U realizaciji ovih aktivnosti nastavljena je saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama koje se bave pitanjima izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbom protiv korupcije (Zajednička komisija za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, Parlamentarni vojni povjerenik, agencije za provođenje zakona, APIK, CIDS, OSCE, NATO...).

O uspjesima i dobrim praksama u MO i OS BiH u borbi protiv korupcije najbolje ilustruje podatak da je, prema poslednjoj evaluaciji Transparency International-a, objavljenoj 09.12.2020. godine, na <https://ti-defence.org>, BiH ostvarila značajan napredak te da je svrstana je u grupu C – umjeren rizik od korupcije u sektoru odbrane čime smo svrstani u sami vrh po performansama o oblasti smanjenja rizika od korupcije u sektoru odbrane.

Uspjeh je prepoznat i od strane APIK-a koji u svom Pismu zahvale od 13.12.2021. godine konstatuje da „Operativnost, ozbiljnost i profesionalnost Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine najbolji su primjer kako i druge institucije trebaju djelovati“.

13. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tokom 2021. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opće i zajedničke poslove podrške institucijama odbrane;
- Učešće u realizaciji protokolarnih aktivnosti,
- Implementaciju Sistema elektronske podrške poslovnim procesima u MO BiH – modul e pisarnica.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, u toku 2021. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

RB	VRSTA SPOROVA	BROJ
1.	Radno-pravni sporovi:	123
2.	Saobraćajne nezgode:	13
3.	Dostavljanje dokumentacije po predmetima koje vode pravosudni organi u BiH u vezi ratnih zločina	165
UKUPNO		301

Tabela 41: Pregled sudskih sporova

14. Odnosi s javnošću

Ministarstvo odbrane je, tokom 2021. godine, nastavilo provoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

RB	AKTIVNOST	UKUPNO
1.	Pres konferencije	1
2.	Pozivi medijima	35
3.	Saopćenja	223
4.	TV emisije „Naša snaga“	26
5.	Objavljeni video zapisi i druge vijesti	59

6.	Zaprimljeni građanski zahtjevi	28
7.	Zaprimljeni medijski zahtjevi	129
8.	Odgovori na medijske zahtjeve	120

Tabela 42: Pregled aktivnosti odnosa s medijima

RB	AKTIVNOST	2021.
1.	Web stranica MO i OS BiH	- 5 100 lektorisanje i objavljivanje jedinstvenih objava na sva tri službena jezika, - 38 941 pratilac na facebook stranici, - 450 290 posjeta web stranici MO BiH, - više od 900 objava na facebook stranici - preko 4 484 foto zapisa sa preko 216 događaja u MO i OS BiH.

Tabela 43: Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH, u pet najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 11 afirmativnih članaka o MO i OS BiH, sa 81 objavom na internet portalima. Tokom 2021. godine, emitirano je 31 TV prilog i 15 intervjua, koje je prenijelo više desetaka medija u BiH. Na javnim servisima u BiH (BHT i FTV) i BN TV, emitiran je dva puta TV spot povodom Dana OSBiH, te objavljena je čestitka u 3 štampana medija. Realizovan je prenos uživo centralne vojne svečanosti dana 01.12. 2021. godine od strane BHT1, kao i od strane TV N1,(oko 80000 posjetilaca je gledalo ceremoniju na društvenim medijima). Pres konferenciju uživo je prenosio N1 dana 28.11.2021. godine, što je takođe doprinijelo velikom stepenu gledanosti.

15. Vjerske potrebe

Unatoč brojnim ograničenjima koja su nastala širenjem virusa COVID-19, svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima. U namjeri da se zaštiti zdravlje i životi naših pripadnika, sve aktivnosti nisu realizirane. Ipak, to nije bitno uticalo na opće stanje vjerskog života u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine.

Tokom 2021. godine, posebni dani u vjerskim kalendarima, u skladu sa ograničenjima koja su nastala pojavom pandemije i širenjem virusa COVID-19, obilježeni su u MO i jedinicama OS BiH. I pored pomenutih ograničenja obilježavanje vjerskih aktivnosti i obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, ovi vjerski događaji su postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Tokom 2021.godine otkazana su hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH zbog pojave pandemije i širenja virusa COVID-19.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje odbrambenog sistema BiH i rad u MO BiH, tokom 2021. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stepen realizacije programskih aktivnosti. Aktivnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH u 2021.godini implementirane su u skladu sa realnim mogućnostima u okolnostima pojave virusa COVID-19, kao i nedostatnih budžetskih sredstava. Nedostatna budžetska sredstva su onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućem nivou, a nisu postojale ni pretpostavke za izradu i realizaciju značajnih projekata koji bi pokrenuli proces modernizacije OS BiH.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stepen realizacije programskih aktivnosti. Pokazatelji koje sadrži ovaj izvještaj, zaključci i ocjene o radu MO BiH tokom 2021. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšane su već stvorene kvalitetne osnove za potpunije i kvalitetnije uređenje odbrambenog sistema BiH.

Organizirani pristup planiranju i realizaciji planova doveo je do daljnjeg napretka u funkcioniranju MO i OS BiH. Pored navedenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti saradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu saradnju.

2. Konceptualni dokumenti

Finansijska sredstva predviđena u Budžetu ne obezbjeđuje implementaciju Plana razvoja i modernizacije OS BiH koji je Predsjedništvo BiH usvojilo kroz Odluku o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“ broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine i budžetski okvir ni u jednom dijelu ne daje pretpostavku kreiranja razvojnog budžeta. Navedeni Plan razvoja i modernizacije OS BiH sadrži 16 projekata za koje nisu obezbjeđena finansijska sredstva. Dio sredstva za višegodišnje projekte su osigurana jedino kroz ostatak sredstava iz budžeta MO BiH (prestrukturiranje i uštede), dok od nadležnih institucija ista nisu namjenski osigurana, iako su sve institucije podržale njihovu realizaciju. Realizacija plana implementacije ovih dokumenata doprinijet će jačanju systemske, organizacijske, strukturalne i materijalne osnove odbrambenog sistema.

3. Međunarodne aktivnosti

Tokom 2021. godine, MO BiH je nastavilo sa ispunjavanjem obaveza koje proizilaze iz dokumenata koje je BiH dostavila NATO-u. To je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a.

Pored navedenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne saradnje. Tokom 2021. godine, nastavljeno je učešće OS BiH u mirovnim operacijama. Učešće u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših odbrambenih sposobnosti.

4. Pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurne municije je smanjena za 150,65 tona. Ova aktivnost će iziskivati angažman resursa i tokom 2022. godine.

Ministarstvo odbrane BiH očekuje da nadležni nivoi vlasti preduzmu mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija.

5. Redovne aktivnosti

U okviru redovnih aktivnosti, težište je usmjereno na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim organima u BiH, obuci, operativnim i funkcionalnim zadacima. U funkcionalnoj oblasti civilno vojne saradnje zadržan je progresivan trend, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebno imajući u vidu otežane okolnosti zbog budžetskog ograničenja.

Ministarstvo odbrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti čija realizacija je u toku i koje nisu završene u izvještajnom periodu.

IV TEŽIŠNI ZADACI ZA 2022. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obaveze MO BiH, za 2022. godinu planirani su sljedeći težišni zadaci:

1. Implementacija obaveza Ministarstva odbrane koje proizilaze iz dokumenata „Program reformi Bosne i Hercegovine“.
2. Poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema kroz:
  - Uspostavljenje efikasnijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sistema, naročito u logističkim aspektima;
  - Nastavak izgradnje sistema kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;
  - Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljavanje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
  - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realizacija odbrambenih aktivnosti:
  - Planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
  - Nastavak razvoja civilno vojne saradnje;
  - Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane Bosne i Hercegovine.
4. Učešće OS BiH u mirovnim misijama.
5. Vojnoobavještajna podrška misijama OS BiH.
6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija odbrane BiH.
7. Rješavanje pitanja raspclaganja neperspektivnom nepokretnom imovinom.
8. Rješavanje viškova naoružanja i municije OS BiH.
9. Unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme po NATO standardima.
10. Pružanje vojne pomoći civilnim organima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće.
11. Daljnje jačanje međunarodne saradnje (bilateralne, regionalne, saradnje sa odbrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
12. Nastavak protivminskih akcija deminerskih jedinica OS BiH i akcije uništavanja neeksplozivnih ubojnih sredstava.
13. Obilježavanje Dana OS BiH.
14. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane i provođenje aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
15. Vojnoobavještajna i sigurnosna saradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
16. Razvoj i implementacija sistema prijema starješina u OS BiH.
17. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih vojnika, podoficira i oficira u Bosni i Hercegovini.
18. Implementacija Plana integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za period 2020 – 2024. godinu.
19. Učešće u interesornim radnim grupama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebno u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
20. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i harmonizacija postojeće zakonske regulative.
21. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u odbrambenom sistemu.
22. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije odbrambenog sistema.

Prilog: Popis tabela i dijagrama

Broj: 06-03-6-307-9/22
Sarajevo, 18.02.2022. godine

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. *Pregled realizacije programskih aktivnosti*
2. *Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje*
3. *Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća*
4. *Realizacija plana deminiranja*
5. *Angažirani resursi u operacijama deminiranja*
6. *Uporedni pregled realizacije deminiranja*
7. *Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti*
8. *Pregled učešća na međunarodnim vojnim vježbama*
9. *Učešće pripadnika OS BiH u mirovnim misijama*
10. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne saradnje*
11. *Pregled razmijenjenih informacija*
12. *Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)*
13. *Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata*
14. *Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja*
15. *Pregled vanrednih događaja*
16. *Pregled popune*
17. *Pregled prijema u državnu službu*
18. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika*
19. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu podoficira*
20. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu oficira*
21. *Pregled prestanka državne službe*
22. *Pregled prestanka vojne službe u OS BiH*
23. *Pregled realizacije programa „Perspektiva“*
24. *Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“*
25. *Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inostranstvu*
26. *Pregled školovanja kadeta na vojnim akademijama u inostranstvu*
27. *Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inostranstvu*
28. *Izveštaj katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja*
29. *Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)*
30. *Uporedni pregled dinamike uništenja MiMES-a*

31. *Pregled strane vojne pomoći*
32. *Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19*
33. *Realizacija Plana nabavke*
34. *Struktura provedenih postupaka nabavke*
35. *Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja*
36. *Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje*
37. *Uporedni pregled saobraćajnih nezgoda*
38. *Pregled registrovanih i osiguranih m/v*
39. *Struktura srednjoročne projekcije rashoda*
40. *Pregled izvršenja budžeta*
41. *Pregled sudskih sporova*
42. *Pregled aktivnosti odnosa s medijima*
43. *Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije*

b) Dijagrami

- 1) *Realizacija programskih aktivnosti*
- 2) *Uporedni prikaz realizacije programa rada*
- 3) *Pregled korisnika pomoći*
- 4) *Pregled obaveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija*
- 5) *Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama*
- 6) *Uporedni prikaz saobraćajnih nezgoda*
- 7) *Uporedni prikaz broja zahtjeva za djelovanje inspektora*
- 8) *Komunikacijski kanali prijema zahtjeva za djelovanje inspektora*
- 9) *Oblasti u kojima su konstatovane nepravilnosti ili kršenje standarda*